

308493

ప్రతిది నము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

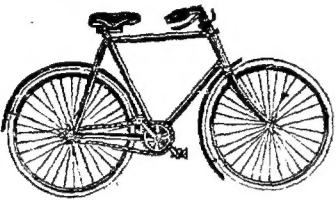
జెన్న పట్టణము 1915 సం॥ జూన్ 10 వ తేది గురువారము

No 61

నంపుటము. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర విజయ శాఖ మాస బహుళ తయోదశి ౧౩.

సంచిక ౬౧

లైసికల్స్ అన్ని రకములు మావద్ద చౌకగా దొరకును. వాటి సామానులు:— టైల్స్, ట్యూబులు, మొదలైనవన్నియు మావద్ద మిక్కిలి సరసము గనుక వెంటనే వ్రాయును. గ్రామోఫోనులు కావలసినవారు మమ్ము విచారించును.

జెన్న పట్నం నుండి ఎప్పుడు ఏ వస్తువు కావలసినను మాకు వ్రాయును. వెంటనే పంపెదము.

మదరాస్ స్టోర్స్ సప్లయింగ్ ఏజెంసీ,
15 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రశస్తమైన కలప వచ్చియున్నది

వలయువారికి యిదియే మంచిరుణము. తక్కువధరలకు కొద్దికాలము మాత్రమే విక్రయించబడును.

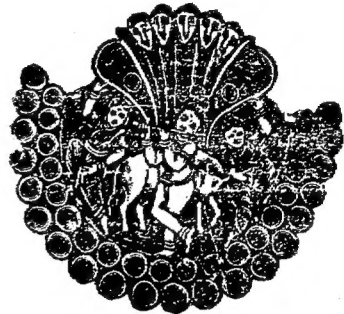
మావద్దకు ఇప్పుడే బర్మాదేశమునుండి నాణ్యమైన పేటకలప, పింగడేజాతికలప మిక్కిలి ఎంగ్ అనుపేటగల యెర్ర కర్ర మొదలుగాగలిది అనేక ప్రజలు వారిగా, అనగా పలకలు రవునకర్రలు, వాసములు, దాబా కమ్మలున్న, కిటికీలు, ద్వారములు మొదలగువానికి వుపయోగించు కమ్మలున్న, స్తంభముల దూలములు, కి నాటిలకు వుపయోగించు పలకలును బంగారాపెంతును బిళ్ల పెంతును గూడ చేయుటకు వుపయోగించి రీపట్ బద్దలును విస్తారముగా వచ్చుటచేత స్థలము ఖాళి చేయుటకు గాను కొద్దిశాతముమాత్రము చవుకగా విక్రయించుచున్నాము. ధరలు తెలియగోరువారు ఇట్లు వ్రాయుటలేదు.

ఆచంట సుబ్బారాయుడుగారు.

కంట్రాక్టర్స్, కల్పనరత్నము, కాకినాడ.

22 వ స్ట్రేగల (సవరము) బంగారు.

(ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర

11 సవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మహామహావిభములగు బంగారునగలు, పెండినగలు, రాళ్లు చెక్కిననగలు, నూన్సు గునవి తక్కింద పేర్కొన్న వస్త్రములనర్థ కొరకును కొనుగోరికి క్యాటలాగులు ఉచితముగా పంపబడును.

నవరత్ ఇండియా జావలెరి మ్యూసెయింకు కంపెనీ,
1/195, చై నా బాజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

The Southern India
Jewellery Manufacturing Co.,
1/195, China Bazaar Road, Madras.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము వచనమగును, జీర్ణకోశము బాగు పడి సరస్రావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధము మానును. 2వ మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0.

పచ్చకర్పూరము	వెల	కులం 1-కి	0-2-0
కుంకుమ పుత్త్య	"	"	2-0-0
గోరోజము	"	"	5-8-0
కస్తూరి	"	"	80-0-0

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0.

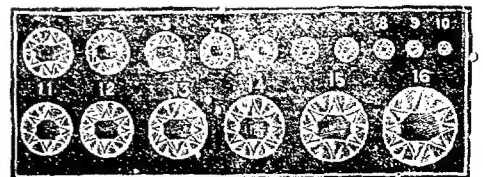
ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడుపుండు మొదలగునవి మానును. దీనివలన మొట్టుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు అమృతాంజనం డిపో ర తంబుపెట్టిరీధి, మదరాసు.

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

షరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.

తెలి నిజానము:— "ఉమ్మిడియాక్"

ఇందుక్రింద కనుమరచిట్టి ఇతర ప్రాంతాన్ని బర్మాదేశములకు తగుమైనముల ఇటుటేషన్ కేంపు లున్న వైక్రాంతములు వస్త్రా కి మలములున్న బేషకాసులు అణకాసులున్న బంగారుపు నగలు న్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్న కొనుగోరినవారు మా కంటలాగులను శాస్త్రించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డర్లు పంపుమని ప్రార్థించుచున్నాము.

యుద్ధచరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యానంతలైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్భాగ వైశ్యసేవ ప్రాచీనపతీవి దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృదు, శశ్వరమిమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రింది విషయము లతో ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పశోక్షకారణములు; 3. యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5. దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వానిపటములు; 6. నానారాజ్యముల సైన్యముల నిరంగుల కటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల ముద్రల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 40 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య శాలివాహన శాఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవార్షిక సంవత్సర, దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయశోకున రిప్రెసింటేటివులు (చందాదారులును కానివారును) దిరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన పార్షత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టిపేధి, మద్రాసు.

వింతయగు వివాహము.

అగ్రా! నాకు బాంధవ్యమునందే మాతాపితృదండము నశించి నందున మా బంధువుల పోషణగా వివాహములు చేర్చి 10 రూపముల ఉద్యోగమును సంపాదించుకొంటిని. వివాహము చేసి కొన దలచుకొంటిని. కాని అందుకు అనేక చిత్రములు జరిగి నవి. నాని నిండు పొందుపరచెదను.

నై బాంధవ్యమునందు జిల్లాలోని యొక పట్టణమునకు సమీపమున 10 మైళ్ళ దూరమున మా అక్కగారియొక్క కలహం ఆమెను పేదరాలు. ఆమెకు ఇద్దరు కొమార్తెలు గలరు. ఆ యిద్దరిలో నొకరి నేరకై నా బంధులుగా నిచ్చి నా వివాహము నేరకేర్పరచి దలచిరి.

అక్కములో నొక యువకుడు కన్యాశ్రమమున కన్యాశుల్కము, అతిబాధ్యునివాదమున జన్మమునకులైన చేయుచుండగా యిటువంటి బంధు వివాహములచేతి నేమి సుఖములకలుగు నో ఎరుకయు కాని బ్రహ్మసర్వశ్రమమునండి విముక్తి నొందుటకై యిట్టి దారుణప్రయత్నమున కొప్పికొంటిని. ఈ ప్రకార ముద్దేశింపగా నదరు పట్టణము సమీపముననే యొక గూడెం లో నొక మహాత్ముని కలదు. అతని చరిత్ర మిగుల వింతయైనది. పూర్తిగా నానీనోతమ యాత్మప్రతిక ఈకొండెపు సంగతితోనే పూర్తికావచ్చును. కావున సంగ్రహముగా నిండు పొందుపరచెదను.

ఇతనికి కలుగురు కొమార్తెలు. ఒక కొమారుడు కలదు. అందు ప్రథమ కుమార్తెను 800 లకు విక్రయించెను. రెండవ కుమారుడు మాత్రమే మేల్లంకిచ్చి వివాహముచేసెను. మూడవ కుమార్తెను 1000 లకు విక్రయించెను. నాల్గవ కుమార్తె నెకకై నా బంధులుగా నిచ్చి తన కుమారునకు వివాహము చేయదలచుచుండెను. ఇట్టి కన్యాశ్రమములకులన అకడెట్టి ధార్మికమనునదనుకలవాడు, జ్ఞానవంతుడగునో తెలియగలదు. ఇట్లుండ దైవసంకల్పములను నావివాహకాలము తటస్థించెను. అందుకు నా అక్క కుమార్తెను, అతని కుమారునకు ఇచ్చుట కును, అతని నాల్గవ కుమార్తెను నాకు ఇచ్చుటకును ఏర్పాటు చేసికొని యాసంకల్ప సజ్జె శాఖ బంగు వివాహము మేర్పాటుచేసి కొంటిని. తర్వాత వివాహ సమయమునకై యితర గ్రామములకు వెళ్లి తగు ప్రయత్నముతో బంధు మిత్రుల సహావివాహమునకు వచ్చితిని కాని అక్కడ అతడు మమ్ముడగా చేయునని వినియుంటిని కాని నేను సమ్మతవాడను కాను. నుదకు లగ్నము సమీపించి రెండుగోజులు చిక్కినది. అతడెప్పుడు ప్రయత్నముచేయవలెగా తెలియకయుండెను. చానినై మేము కార్యభంగమునకు కుంకించి అతని వాగ్రామునకు పోయి అతనితో వివాహప్రయత్నముచేయమికి తగు కారణముల నడిపితిమి. అందునైన నతడు తన గృహనిర్మాణము పూర్తికాలేదనియు ద్రవ్యలోపమువల్లనే ప్రయత్నము కాలేదనియు చెప్పెనాడు. చానినై మేము కార్యభంగమునకు కుంకించి తనకు వస్త్రములు మొదలుగాగల సామాను మేమే భరింపగల మనియు సదరులగ్నమునకే యింటిలో ఏ గోజులు కాని లేక జేవాలయములో నొక గోజు కాని వివాహము పూర్తిచేయ వలెననియు కోరితిమి కాని, అతడు మా ప్రయత్నము దానికి ఇంటి చేయుటకు తనకు శక్తిలేదనియు జేవాలయములో చేయుట తన యిబురుకు సకారమని ఆక్షేపణలుచెప్పి మన యింటిలోనే ఏదో యొక జేతతాపటమును స్థాపించి ఆపటమునెరుట వివాహముచేయదనియు కోరెను. కాని యీ నూతన పద్ధతిని మేము మెచ్చినవాము కాము. అతని ద్రవ్యలోపమును భరించి అతని కుమారునకు మాపట్టణమును సర్వధముల సహాయమునకు సిద్ధమైయుండగా మమ్ము కుంకించెదలంచి యేదో యొక విధముగా వివాహమును చేయవలెనని శత్రుదయమున ప్రయత్నించుచున్నారని యతిడు చెప్పెను. అప్పటికి లగ్నము జరిగినందున. రెండవగోజుదయమునకు, ఇంటునుగాని ఆపటమునగాని వివాహము చేయుటకు సిద్ధముగానున్నాము. మా అక్కగారు మేమని సమర్థించిరి. అందుకు మేము ఇంటికి వివాహము చేయవలెననియు మిత్ర బంధువులుగా నియోజకలనైన మమ్మును తీసికొని నగరమునందు ఈ రాత్రియే మేము వివాహముచేయు ప్రయత్నముచేయితిమి. తరువాతి పండుగ యిప్పుడు వివాహ సిద్ధమై గృహం కారము ప్రయాణమునకు తయారై యున్నది. రెండవమాడు కుంకుటము స్నానము కుల కేరతి మొదలుగాగల ప్రయత్నములనగల బంధువైచామాను చేయించి ప్రయాణమునకు సుకేర్పరచెయ్యుంటిమి. ఈ కథ నాకన్యాశాత్ర తనకు బుధముగానియననైన సామర్థ్యపుయ్య కొని మేము బుద్ధులములచేయెదమి. అతడు ఒక్కడయిన సంగతి మా ప్రయత్నము మాకు తెలిసిది కాదు. కావున

నతనికి నుచిత్రంగా గౌరవమును జరిపితిమి కాని మా ప్రయత్నములు మాదినతోడనే ఆతనికొకపిశాచ మావేశమయెను. ఈ ప్రయత్న మెందుకని యడిగెను. ఈగోజు వివాహమును కదాయం చెప్పితిమి. లగ్నమును మార్చదని చెప్పితినే ఈ ప్రయత్న మెందుకనెను లగ్నము మార్చుట యనునంగతి మేము అనుకొననది కాదు. అందుచేత నతడు ఎట్లో యుగమిచ్చునైకమును లాగి కొని మోపుచుటకు ఉద్దేశించిట్లు అందరకు వెల్లడియ్యెను. సర్వప్రయత్నములు వివాహప్రయాణమునకు సంసిద్ధులై యుండుననుచును వివాహమును మార్చుటచే కలుగులాభనష్టములు చదువులే ప్రాంతముగాక. ఈ యసంబంధలాభములకు కారణములకుగా తనకు శక్తి లేదనియు మేమిచ్చుకొన్న ముచాలదనియు చెప్పెను. చానినై మేముక యాలోచనచేసి ఈ ప్రకారముగా చెప్పిబానితిమి. నీకు ప్రయత్నముతో నక్కరలేదు. నా అక్కగారియొక్క నీ కొమారునకు నీ కొమార్తెకు నాకును, ఇచ్చి వివాహములు జరుగునట్లుగా యేర్పాటు చేసితిమి. కావున నీ కొమార్తెకు కొమారుని కక్కడికే తీసికొనిము. ఉభయల ఖర్చులను మేమే భరించి వివాహముల నేరకేర్పరచుట చెప్పితిమి. అందుకతడు సమ్మతించెను. అతనిని సమ్మజాలక మానాని నొకని వెంటనిచ్చితిమి. ఇతడు యింటికి పోవునప్పటికి అతని కొమారుడు ఇంటిదగ్గరేకుండెను. అదినమే వివాహమును చేయ వుటకు ఏదో యితర గ్రామమునకు పంపిచేసెను. ఆసందర్భముల కల్ల అతడుదగా కాదని తెలిసికొని సదరులగ్నమునకే మా అక్కగారి కుమార్తెనే వివాహముచేయవలెనని చెప్పెను. ఇట్లు మమ్ముడగా చేయుటచే నతనికి కల్ల కొన్ని లాభములను తెలుపుచున్నాము. మాకు కన్యనిచ్చుటకు ఏర్పాటు అయినపిదప తనకొమార్తె నేరకో కొనుటకు వచ్చిరినియు, తనకొమారునకు తనబంధువులలో నొకకన్యనిచ్చి వివాహముచేయ నుద్దేశించెననియు, తెలియదెచ్చెను. అతనికుమారుని కన్యకయనున్న ఆరమాసములు. అయ్యో ఆరమాసముల కన్యనివాహ మెక్కడనైన కనివినియుండుమా? హిందువులలో సహజమననెను దురాచారమున నశించిన ప్రభావతీజానిన విలయంబై టిక్కునంటి ప్రభువొకడు జన్మించి అతిబాధ్యునివాహ ము దురాచారమునైన అక్కమునకెంత మేలగును. ఇంతయేల అతడు తన 4వ కుమార్తెను విక్రయింపవలెనని యుద్ధిరిరిన పదినాటలు సమయమునకు మా అక్కగారియొక్క శత్రుం డిన నాకెంతిన్ద్రవ్యమును ఆపత్తుకు తెచ్చి పెట్టియుండునో న్య ప్రపంచమును తెలిసికొనుగాక. కావున అక్కమునయూరజ్జులను నాసాటుకనగొని నైజెప్పబడిన యలుకుంటిరూపుల వారిడి చెడిపోక నాగరూపలై యుండునని కోరుచున్నాడను.

— వి. యశ్. రావు.

త్రాగుబలన నతివేగమున మోగారు నైకి లగ్నము నడపి చనిపోవుట:— విలియం స్టాబును పాశ్చాత్యులకు నయను 375 సం॥. ఇతడు బాంబాయిలో నొక వర్తకస్థానమున ఉద్యోగిగానుండెను. అతడే బుధవారము నాడు సాయంతర మితకు బాంబాయియందుండి మోటారు నైకిలునెక్కి విక్టోరియా పోవుచుండెను. ఫాదిగిని ఎరుట నీ నైకిలునుండి మరియొక బండితో జేరిన తూలిపడి యొక కొయ్యకు కొట్టుకొనినది. ఇతడుతూలి క్రిందపడెనగాని కుడి కాలు చక్రమున నిరుటకొనెను. ఇంతలో కొంద రెనిని కాలు తప్పించి వైద్యులకు కొనిపోయిరి. కాలు నలిగిపోయెను. అదబువలన నితడు వైద్యులలో గురువారమునాడు కయమున 6 గంటలకు చనిపోయెను. ఇతడు త్రాగి యొడలెరుగకుండ తప్పుచారని బండినడవెనని తెలియనిచ్చిరి. అతి సర్వ ప్రవృత్తి.

కలకూరగంప.

(నూదిగాము)

ఆరవబుట్ట.

సుమారు రెండు నెలలైంది. జిల్లాపాలెంలో మా అన్నయ్య ఈగంపను మార్చారు. కొన్నాళ్లదాకా తేరవకు, అని ప్రతిష్ఠ పట్టి అయితే అన్నయ్య తరుణంబుచింది. మూసుకుంటే లాభం లేదు. ఎందుచేత, తెలుసు నా, మూస్తీ లో జరిగిన లాభం లాభం లాభం, నైవాటికా సాయ్యదానికి స్థలంలేదు. కాబట్టి, నేనా, తేరవదానికి వీడెవదామని కోరుపడెను. నేనా, నీల్లా తనే ఇద్దరం తేరుకునాళ్లము కామా? ఇదేమిట? ఈసందర్భం, యూనివర్సిటీ, పరీక్షలు, రిజల్టులు యి. సంగతి తెలిసిందో లేదో? ఆహ! యేమి హాస్య నారందా నూటికి ఇరవై నాటకు, ఐదు తప్పితే మరొకటి రెండో వేసుకొండి. తక్కిన డెబ్బై మంది కొంపా కూలడమే. ఆవుకోయి మనకు దురాశేపలం కాదు. ఆల్ఫుసంతుష్టల మాయి తేకపోతే యిలా ఊరుకుంటా? బొంబాయి, కలకత్తా రాజధానులలో 100 కి 50, 60 మంది హ్యాను అయితేనే అప్పుడే “స్లాబరు, స్లాబరు” అనేగోల బతులు దేరుకుంటుంది. “అదవిలో అట్లా, యంటే, ఎవరికి పుట్టేవురా కొడకా” అన్నటు మనమరే కలసి “ఫూరింగ, ఫూరింగ, స్లాబరు, స్లాబరు” అన్నారే “గ్లీటంగ్లీటంగ్” అన్నారేమి వివేయాత డేడి? అసలు మహాత్ములు పూనుకోవాలి, నేరకేరాలి

ఇకను నాలుగేళ్ల గామానున్నాముగా? నూలు మైసల ట. యేమిటో అని పెట్టినవారికే తెలియాలి. ఆభగవంతుడికే తెలియాలి. పెట్టినవారూ వారే, యీ నూలు మైసల నూలు దురాపరికరాననే వారు వారే బంగారంలాగంటి మెట్టవ్వ లేదు నదలి, దాని పెట్టడమే? విడితే నేం, మొట్టమొదట దానికిగూడా యేదో నిబంధన పెట్టడమా? యేదో నియామక మైన మార్కులు పెట్టి వాటిమైన వస్తేనే కాలేజీలోకి చేర్చుకొనేది, లేకపోతేలేదు. మధ్య యిష్టంకప్పుకట్టా, ఫుట్ బాల్ వాగా ఆడుతాడని ఒకట్టి రెప్పీను ఆడగలడని ఒకట్టి ఇంజనీరుగానులాకి చేర్చుకోడం, దానిలో ఆఖరికి ఇంత స్లాబరు చేయడం. కాలేజీలకు ప్రింసిపాల్లు, సెల్లెక్టు చేయటంలోనైనా నేర్పొస్తూ, తమ కిన్సిర్ అధికారాన్ని అలా మిస్కూన్ చేయట్లే, పర్యవసాం యిలాతేలింది. సంభావన యిస్తామంటే అంతా పరగడతారు.

ఇకనా సంభావన అయింది. కాలేజీదాకా యీస్లాబరు యెందుకనువన్నాడు. నూలు మైసలలోనే మేకులిగించారు. ఏమిటో ఆమర్కులసంగతి ఆగమ్యగోచరం. అది ఇది హెచ్చితేయాలట. దానికది కలకాలట, రెండుచేత వాగించాలట, వచ్చి, యేమి అభూతకల్పన. యేమహాత్ముడు కనిపెట్టేడో? ఇదంతా యెందుకు, అన్నా యిలా రా మీరంతా ఇంగ్లీషు చదువు మానుకోండి, యే మనసలుకొనుకులో, యే తహశీలుదారుగొడుకులో, మరే నెద్ద యుద్యోగస్థుని కొడుకులో, చదువుకోవచ్చుగాని, మీరంతా కూడదు, అంటే, ఆమిడిచెక్క, యిల్లు అయినా దక్కించుకోని బ్రతుకుతాంగా. అందాకా నూక్ ఇంగ్లీషుచదువుచూడ బ్రాంలిపోడు. ఎందుకాదస్తం అంతా. మహాత్ములు విననా, కననా అంటారేమా? కనాలి, వినాలి మమ్ములని బాగుచెయ్యాలి, నేనాన్ని అభివృద్ధిలోకి తీసుకొని రావాలి, అనేగా యీ మొట్ట.

ఇదే కలకూరగంపలో ఆరవబుట్ట

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD.)
ఆంధ్ర మనస్సును రమింపజేయు
అటో దిల్ బహార్.

మనోరమ్యముగా ను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వగంధమును కలదు. అల్లకహలో సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము బొత్తుగాలేదు. నేతిగుడ్డలోగాని చొక్కాయ నగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందేశమును మధ్యలోనుండు యెంత సుఖమయిన వాసనను అసంభవంవ వచ్చునో అంతలతాపనింతురు. ఇతర వాసనలు యేవేరియుండినా యీ అటో దిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుట్టికి ప్రాసీపంపుడు.

వెల 1/2 (దాము 1-కి రూ. 0.8-0	వి.పి. చాడ్లి రూ. 0.4-0 ప్రత్యేకము.
1 (దాము 1-కి ,, 0.12-0	
1 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2.0-0	

అటో దిల్ బహార్ సుగంధకార్తు ఒకటికి వెల 0—1—0.

పీజీసీ ముద్రపూర్వం **అటో దిల్ బహార్** రకు పేరును పరిశీలించి తీసుకలెను. ఈ సుగంధ ద్రవ్యములు ప్రతి మహానుకు గొప్పగొప్ప పేరుగల మకాములలో గౌరవము. అట్లు దొరకొందుడల సోల్ ఏజెంట్లు

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, బొంబాయి, బొంబాయి.

స్వామి స్థాన వార్తలు

పితౄభక్తి విషయము:- శంకరాచార్యులు ప్రాచీనములను శ్రీరామరం రాజాచార్యుల సేవ్యులమిది వారి పట్ల భక్తి విషయములను చూచుట జనానా పరిచయము యిద్దరి దానివాండ్రు ప్రోత్సహించుచేసి, మతిమొకదాని దానినహియమన రాజగారికిఁగఱికి విషయమును బహిరవాడెను. ఈదానిది (అప్రూవ)గా ఫిర్యాదయి తరపున సాక్ష్యమువచ్చుచున్నది మిత్రముద్దర దానిజను, ప్రాచీనములను ఈయవ్యసను ముద్దయుగాజేర్చుచేసి. "అప్రూవ" సాక్ష్యమువలన తాను మొదటి ముద్దయు ఉండగా, మూడవముద్దయు మొదటి ముద్దయుచేటికి విషయ సీసా నిచ్చివట్టును, చెండముద్దయు విషయను పాలనాగఱిపివట్టును, కారియజమానలకు ననుమానము తట్టినందున, నీరుప్రసక్తము కొనసాగలేదనియు దేలెను. ఈఫిర్యాదు కాకివాడగఱిచివారణ కొనకుచున్నది. ఇప్పుడు హయకోర్టులో, మొదటి ముద్దయుతరపున, వకీలుగంటి వె కటరామయ్యగారు బానిసుమీద నిబంధించే యదేశమును, మూడవముద్దయు నీరుమకంటె మొదటిముద్దయుని గొప్పది కాదనియు, శ్రీరాజాచారి సాక్ష్యమువలననే మొదట ముద్దయు నడవడి నడ్డవ మయివట్టు లేజుచున్నదనియు, మూడవముద్దయు యిన్నిదినములనుండి బానిసుమీద నున్నాడనియు వాదించెను. కాని కోర్టువారు బానిసుమీద విడుదలజేయుటకు నాజ్ఞ యొసంగుచున్నారు.

దక్షిణ కల్లూరు రాణిగారిచేత్రాము సృష్టిందిరి ఫిర్యాదు:- దీనిలో ఎరరాజులు వెంకటాచారి ముద్దయు. 19.2 ఫిర్యాదు వెంట్రా క్రష్ణకలెత్తరు దక్షిణకల్లూరు రాణిగారికిఁగఱిదాసు వ్యాంకు. చెమ్మ దావాపురు 1700 ల కిమ్మతుగల దానిని రిజిస్టరు పుత్రము ద్వారాపంపెను. ఆప్పుడు రాణిగారు తెలుదానాపేటలో తెలుదానామందిరములో నుండెను. ఘోషాస్త్రీయగుటచే తపాలావారికి కనపడకుండల అండుచే రిజిస్టరు పుత్రము ముద్దయుచేటికి ప్రలోభికి బంపబడెను. ముద్దయు ఆయుత్రము నెత్తుకొనిపోయి కొంతసేపటికి రసీదు మీద రాణిగారు దప్పుతును తానబెట్టియిచ్చి తపాలావారిని బంపి జేసెను. తరువాత మద్రాసు వాంకుకు బోయి ఆచెమ్మనై ఎరరాజుల వెంకటాచారి దక్షిణ కల్లూరు రాణిగారి యేజెంటు ఆ ప్రాసీ ఆవాంకులో నిచ్చి సామ్యును యిచ్చుకొని, పగలైపోయెను. ముద్దయు తరపున వకీలు రావు సాహెబు గంటి వెంకటరామయ్యగారు పని జేయుచున్నారు. ఫిర్యాదు ఎరుమారు పోలీసు కోర్టులో విచారణ యగుచున్నది.

దానిదాని దొంగనకు:- చార్జిటవును పోలీసుకోర్టులో బాడ్లటవును, ముత్తయ 6 దలి వీధిలోనున్న రామస్వామి అయ్యరుయట్లో దాసిదయు, ఈ ఫిర్యాదులో ముద్దయును ముత్తయమూరువెనావె తన యజమానియట్లో రూ 105 లకి మృత్యుగఱిగొనుట దొంగిరిందివట్టు ఫిర్యాదు కాబడినది. ఫిర్యాదీతన భార్యతామరవైది 4 వతారిఖు ముదయమున సీవారెకు నెట్టెగొనుటనులించెను. తనవార కొంతసేపటికిచ్చిచూచి నప్పుడు అది కనపడలేదు. సుగతి పోలీసువారితోజెప్పగా, వారు వాకబుచేసి, పాతిపెట్టబడిన నగలను దీసివారట. కోర్టు వారు ముద్దయు దోషగుధాలని నిశ్చయింపి, ఆరుమాసముల కఠినశిక్ష విధించి.

వృత్తాంతములు

శ్రీమైసూరుయనురాజుగారు:- శ్రీరాజప్రతినిధిగారి దర్శనము నిమిత్తము శ్రీమైసూరు యనురాజుగారు స్వామియి 12 వ తేదీ నాటికి సిమ్లా నగరమునకు మానసియులగు 55 హయాదాల్గారితోనూడ వెళ్లెదరు.

క్రాంతసముకొల్పలు:- నేలములోను నెల్లూరులోను క్రాంతగా నబుకోర్టులను పెట్టుటకు దొంతనము వారంగి కరించిరి. ఈకోర్టులకు జిల్లాయంతటి మీదను అధికారముండును. నేలములో 1 సంవత్సరము వరకును పెట్టుటకు తీర వియ్య బడినది.

మం దనుకొని కార్యాలికు ద్రావకమును ప్రాగనిచ్చుట:- కలకత్తాలో నొకగల్లిలో ఎవండ్లు ప్రాయముగల తిడిడ్డుకు తిలి మం దనుకొని కార్యాలికు ద్రావకమును త్రాగించెను. అదిడ్డుకు బ్రతికింతుటకు వైద్యులు సకల ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు.

యాతము బుంగలోమునిగి యొకబిడ్డ చనిపోవుట:- కృష్ణగోపాలదేవ శి సంవత్సరముల వయసుగల బాలుడు నోటలోనికేసెను. అచట నతనితండ్రి బానిలోనుండి నీరుతోడి యాబుంగనచటనుంచెను శి సంవత్సరముల వయసుగల యాబులకు రిక్తిఅడుగుల లోతునీరుగల ఆ బుంగలోపడి చనిపోయెను.

వాయువాస్త్రాలు:- సముద్రముమీదనున్న నౌకలలో నున్నవారికి ప్రజలు వాయువాస్త్రల సంపదోహో బొంబాయి కరాచి, చెన్నపట్టణము, కలకత్తా, రంగూను, బెల్గోరియా పోయింటు, పోర్టులైయు న్నేషనులలో మాత్రమే అట్టివాయువాస్త్రలను ఒత్తెనని మదరాసు తెలిగ్రాపు కూపరింతుండెను గారు 9-155 తెలిపిరి.

కలకత్తాలో నొక అన్యతము:- మొదటి సంవత్సర 7-వతేదీ సోమవారమునాడు భూమిగోనుండి పొగయును మంటలును బయలుదేరినవి. ఆదిమాచి అగ్నిపర్యత మడుగుననుండి ప్రజ్వలించుచున్న దేమాయ స్త్రీప్రజలు కలవర పడిరి. కాని అదిగో అగ్ని పర్యతముగాను. గల్గునుగొట్టును పగిలినది. రు 1-4-0 లో నాగొట్టును మరల పలికించగా నగ్నిపర్యత మడగిపోయెదది.

ఒకగిరి కోతిన టి బిడ్డ పుట్టుగ వాడు జడిసి పారిపోవుట:- అలెదలూరు ఆంధ్రలో నొక నాయకు శ్రీ కొక బిడ్డ పుట్టెను ఆ బిడ్డ కోతినలెనే యుండెను. అట్టి బిడ్డ పుట్టెనని తెలిసినచో అధికారులు నిన్ను చెనసాలలో పెట్టెదని ఎవరో ఆమె భర్తను బెదిరించగా నత డెచటికో పారిపోయెను. అతని వాడ తెలియుట లేదు. (ఇండియను వెట్రియలు)

ప్రాసెసరు జే. సి. బోనుగారిరా:- ప్రాసెసరు జే. సి. బోనుగారు డి. యస్. సి. యస్. వి. సి. వి. వి. సుప్రసిద్ధ ప్రకృతి కాస్త్రపారంగతులు. వీరు ఆమెరికాదేశ మన సంచారము ముగించి స్వదేశమునకు జపానమీదుగా వచ్చుచున్నారు. సింగపూరునుండి వీరిచ్చిన తంజినాద్దలల 11-12 తేదీలకు కొలంబోకువచ్చెదని అటనుండి చెన్నపురి మీదుగా కలకత్తాకువచ్చెదనియు తెలియుచున్నది.

చెన్నపురి రాజధానినుండి ఇంగ్లాండు దేశము నకు రుమాళ్లు ఎగుమతి:- చెన్నపురి రాజధానిలో నుత్తరభాగమునుండి ఎరుమతి యగుచున్న చేతిరుమాళ్లు వెల రు 7,88,000 లుండి య. 82,000 కు హెచ్చినది. ఇదియు చీలిమగ్గులుమీదనే నేయుబడినవి. బ్రిటిషు ద్వీప మలకే పంపబడినది. సాలుకు 50,000 పాములవెలగల జేబు రుమాళ్లు చెన్నపురి రాజధానినుండి బ్రిటిషు ద్వీపకు వెళ్లుచున్నవని దీనివలన తెలియుచున్నది.

దిండిగఱలో గాలివలన వట్టిపీడుగులుచుడుట:- దిండిగఱలో 4 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు రాత్రి గాలివాన పట్టెనది. పూర్వ కప్పు తెరిపోయి: చిల్లెకొమ్మలు విరిగినవి. చెట్లు: వేళ్లతో వెల్లగలి నేల గూలినవి. మువ్వనీసలు వైద్య కాలలో రోగులుండు ప్రదేశమున నొక మూల పిడుగు పడి దూలముమీదకు సత్తుకేమిదుగును కొంతదూరము ప్రాకినది. కసారా స్వభావు దానివలన విరిగినది అచట నున్న రోగులలో నొకని తల్లియగు ముసలి దాకసారాలో తాంబూలము ను నమలుచు కొందరితో మాటలాడుచుండగా నామె మీద పిడుగుపడి వెంటనే ఆమె చనిపోయినది.

జగ్గునలు మహమ్మదీయులను చాలశత్రుత్వోచూచుట:- జోసీకుగద్ద మహమ్మదీయులకు శత్రుత్వభరిత మేర్పరుపబడినది. దీనిలో 3000 మంది మహమ్మదీయులున్నారు. వీరందరను ఆలోచియట్టువోను మొరాకో దేశములకు చేరవారు. వీరికొరకు జగ్గున లొకమసీదుకు కట్టించెదమని చెప్పిరి. మహమ్మదీయుల విషయమున సాధికరుగు శత్రువువచ్చునట్లు నూచించిరి. ఇవట 2 గురు జగ్గునలైరి కోర్గోగులు యజమానులుగా నున్నారు. వీరందరను ఆరబిరు భాషా మాట్లాడ నేర్చియున్నారు. జగ్గునీలో నివాస మేర్పరుచుకొనిన ఈజిప్టు శత్రు కాయలు చాలవందరిచ్చి వీరిని చూచి వెళ్లిరి.

ఖాను సాహెబు బిరుదము చిత్రము:- పంబాబులోనొక పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుకు ఖాను సాహెబు బిరుదము లభించి, ఇతడు కారకుదేయ కేసులో చేరియుండెను. ఆకాకోర్టుగల విచారణచేసి డిప్రుటీ నూపరింతుండెను. గను ఇతనిక్రింది యువ్యోగము: ప మార్చి ఇన్స్పెక్టరుగా చేసిరి. మరియొక సంవత్సరము నాటికే ఇతనిఖాను సాహెబు బిరుద మియ్యబడెను. ఈవిరుదమిత: కేవా లేక ఆమెగుఱి? వారింకొకరున్నారాయు పంబాబి, న్యాయుండియాప్రతికలు చింతింతుచు వచ్చిరినది.

ఊరేగింపులో గందరగోళము:- తేదీఆదివారమునాడు కలకత్తాలో వెస్టీ వీధిలో న హమ్మదీయుల వెండ్రేకి రండు బాంకుమేళముతో యూరేగింపు టుత్తునము సాగించిరి. రిపబ్లిసినుండి యూరేగింపు సండుచ్చి వచ్చునకి నెల స్టీవీధిలో 20 యావులు పోవుచుండెను. బాంకుమేళములో వెద్దడోలు వాయించగా నాశ్చర్యమునకు బెదరి ఆయావులుతో కలను వైకత్తుగొ మెడ్డివారిముగు వెద్ద వెద్ద గంకె పెట్టుచు పరుగెత్తసాగెను. ఊరేగింపులోనివారు కలగుండు పదవారికి వెండ్రే వెద్ద అటునిటు పరిత్రావారికి ప్రశ్నము చెప్పెచుండెను.

మహమ్మదీయ బాలికల నమ్ముట:- 3 నెలల క్రితము 15 సంవత్సరముల పోవుచు మును 5 సంవత్సరము పోవుచునుగల ఇద్దరుమహమ్మదీయ బాలికలనుకరాచినుండి ఎవరో ఎత్తుకొని పోయిరి. ఆ సంకతి పోలీసువారికి తెలుపబడినది. పోలీసువారు న వా నా లో కొంత మంది మహమ్మదీయుల కద్దపుండగా నీ పిల్లలను పట్టుకొనిరి. వీరిలో: ద్దండిల్ల: ను కొనివట్టు వాడెవ్వరను చేయబడినది. వీరిమ్మ: వారు 5 గురులో నిద్దరు పురుషులును ముగ్గురు స్త్రీయులును. వీరిమీద గూడ కేసుచేయబడినది.

వి. పి. మాధరావుగారు:- బరోడా నివాసగా నున్నవి. వి. పి. మాధరావుగారి గయ్యార్లు మహారాజా గారిదకమండలమునకు వచ్చి తమ కద్ద కొంతకాల ముండవలెనని కోరెనందున మాధరావు గారు నిన్న (8-6-15) క బరోడానుండి బయలుదేరి పూనాలో బయలుదేరి బెంగళూరుకు వెళ్లెదరు. అటునుండి 14 వ తేదీరి ఉదయమండలమున కేగుదురు. 25 వ తేదీరి గయ్యార్లు మహారాజా గారితోడను మహారాణిగారితోడను మాధరావు గారు కొల్లంగోడుకును కొచ్చికిరి తిరువాన్కూరు నకు వెళ్లెదరు.

గురువు అడ్డువలన భార్యకు చంపుట:- గుల యాళములో రానియా కాజాలో తలవాడీ గాయమున నొక బ్రాహ్మణుడు మొదట తన భార్య నొంతుకనకి తరువాత నామె శరీరమును ముక్కలు ముక్కలు చేసెను వానిని పోలీసువారు పట్టుకొని 1 వ తరగతి మేనశ్రేణు కాడ అల్లాయుద్దీనుగారి ఎకటవ తీసికొని కచ్చిరి. అతడియుల వాదనల మిచ్చెనట తెలియుచున్నది. నేను నాభార్యకు చంపినమాట నిశ్చయ. నాభార్యకుండు లోపముండుటవలన నేను చంపలేదు. నాగురువు నాజ్ఞయొనిగాన చంపితిని. గురువు నాజ్ఞప్రకారము నేను భార్యకు చంపుటవలన సత్కార్యము చేసినవాడనైతిని. (ఇండియను వెట్రియలు)

సిలోనుగండర గోళములు: యుద్ధ శాస్త్రము:- ఈ నెల 6 తేదీని సింహళముం దైరికాధికారు లిటుల ప్రకటించిరి:- రాత్రి 7 గంటలు మొదలు ఉరయము 5 గంటల వరకును లాంఛనకస్త్రధారులగు వైరుకులను వైకోర్గోగులును దైరికాధికారిగర్దునుండి పోవునుపొందిన పోరును తప్ప తక్కిన వారెవ్వరును వీరులలోకినబడకుండదు. ఈ శత్రుమండ్రే వాక పోకలును జరుగుచుండు పోవునలేకుండ నెనైన నీ శత్రులో వీరులో కనబడినచో జుబ్బావాగాని ఖయ్యుగ నొగ్గింపబడును. పోవునులకు పొంది: వారాపోవునులండిగ యువ్యోగులకు చూపుచుండ వలెను. పోవునుపొందకుండ నెనరునుపట్టులులలో నానాలు దెప్పలు నాయంచునూడును. కొలాసంచాకాల్పు గూడదు. కొలంబోలో గోడ్లమీదబండ్లు నిరాఘాటుముగా నెచుటకు కాలినడకకు వెళ్లునారుగోడ్లప్రక్కనున్న మోకలమీద నడువవలెను. మెరకలులేని వీరులలో గోడ్లమీద నడువవలెను. కిక్కులలో సగ్గులు లేవకుండెను. మొలూరియట్లు గలవారు తమ బండ్లను పగలుగాని రాత్రిగాని: చుపుటకు పోవునుపొందవలెను.

పరీక్షలపండుగ ముగియేడుకు కొనుచుండ తిరు
వాన్మూరు సంస్థానమునుండి చోడ్యమగువృత్తాంత
ము వినవచ్చుచున్నది. అచ్చటి స్కూలుపైసలు
పరీక్షలకు 1022 రు హాజరైరి. వారిలో 45 గురు
మాత్రము తేరివారట. అనగా నూటికి నాగ్గురువం
తున నుత్తీరులయినారు. కారణము విఘాతంపగా
చిత్రము బయటపడినది. తిరువాన్మూరు సంస్థాన
మువారు ప్రత్యేకముగా స్కూలుపైసలు పరీక్ష
లను జేయుచున్నారు. అచ్చట విశ్వవిద్యాలయ
వేరుగా లేమింజేసిపరీక్షను ముడిశ్వవిద్యాలయము
వారంగీకరించినంగాని ప్రయోజనము లేదు. వీరంగీ
కరించుచో సంస్థానపుపరీక్ష తగినంతపరిశోధకము
గా నుండవలసినదని నిర్ణయించినారట. ఇకస్వదేశ
సంస్థానమునందలి విద్యార్థుల తిచ్చెప్పవలెనా? అచ్చ
టిపరీక్షకులు పరీక్షయొక్క యంతస్తును మెట్రిక్యు
లేషనుపరీక్షకంటె నెత్తుననిర్మించినారు. పరీక్షకు
పోయినబాలబాలిక లాయెత్తున కెక్కలేక క్రిందికి
పడుచున్నారు. స్వదేశసంస్థానమున నుండి యీ
యవస్థలేల పడవల యినవి కొందరువిద్యార్థులు బ్రిటి
షుపరగజాలలోనికి వచ్చివిద్య నభ్యసించుచున్నా
రట! గ్రాడ్డ్యువేల పిలచు లోకోక్తికలదుకదా!
స్వదేశసంస్థానములు ప్రత్యేకము విశ్వవిద్యాలయ
ములు పెట్టుకొనుటలో లేక యొకటినుండియు నన్ని
పరీక్షలకును బ్రిటిషు పరగజాలలోని యధికారు
లనే యంగీకరించుటో కర్తవ్యము. మైసూరు
స్థానము విశ్వవిద్యాలయమునకై ప్రయత్నించు
చున్నది. త్వరగా నది స్థాపితమయ్యేవలె తక్కిన
స్వదేశసంస్థానములకును కొంతవరకు బ్రిటిషుపర
గజాలకునుగూడ ప్రక్కనే యొక నిదర్శనమయిన
నుండునని నమ్ముచున్నాము.

విరోధా మహాసభ గ్రామము

ఇంగ్లండ్

మూలముల వదిలిపెట్టిన సభ

లండన్ జూన్ 17:— మాండ్లెస్టర్ నూలుగుల పరివాదన సభ జరిగింది. యుద్ధము నిమిత్తము ప్రత్యేకముగ జోను నియంత్రణ వారు పట్టుపట్టుటలన కర్తవ్యము మరల మొదటికి వచ్చినది.

పార్లమెంటు ప్రజలసభ

లండన్ జూన్ 18:— పార్లమెంటు ప్రజలసభలో ప్రశ్నలు జేయుటకు సమయమున వారు విమానముల వలన నష్టముపొందినవారికి నష్టపరిహార మివ్వబడినది. ఇట్టి నష్టము జరిగినవారికి నష్టపరిహార మివ్వబడినది. ఇట్టి నష్టము జరిగినవారికి నష్టపరిహార మివ్వబడినది.

రగ్బీ ఆటకాసు రణనిహతుడగుట

లండన్ జూన్ 18:— గార్డన్స్ లో చేరిన డిటెయినను రగ్బీ ఆటగాడు యుద్ధములో చనిపోయెను.

ఇద్దరు స్త్రీలకు త్రైవిక్షక స్వర్ణ పతకముల నొసగుట.

లండన్ జూన్ 19:— స్వీతులాయును దొరసాని యును ఆమెనందరి డబ్బులను దొరసానియను స్వీదెటికు నెమిటికు భావలలో ప్రావీణ్యమును సంపాదించి వందుకు రాయలు ఆనీయాటికు సంఘమువారు వారికి త్రైవిక్షక స్వర్ణ పతకము లొసంగిరి.

పల్లికుస్కాలుపతకము నొసగుట.

లండన్ జూన్ 19:— ప్రాచీన శవనశీలి వగరమును గూర్చి వ్రాసిననుంచి వ్యాసమున కొసంగదలచిన పల్లికుస్కాలు పతకమును పెయిలరు వర్తకుని పాతకాలలో విద్యార్థిగా నున్న హెచ్. ఏ మెథునానికి నిన్న సర్ హ్యూబార్నెను గారి నొసంగిరి.

జర్మను జలాంతర్గామిని ముంచుట.

లండన్ జూన్ 19:— బాల్బురు గారు పార్లమెంటు ప్రజల సభలో జర్మను జలాంతర్గామి ముంచబడిన దనియు దానిలోనున్న యుద్ధోపకరణములు 21 దను పట్టుకొనబడినయును నుడివిరి.

యుద్ధపరికర మంత్రివర్గ శాసనము.

లండన్ జూన్ 19:— యుద్ధపరికర మంత్రివర్గ శాసనము మునకు ప్రజాస్థి చక్రవర్తి గా రంగీకరించిరి.

ప్రాన్సు

నైమానికుడగు వారనుభుగారి ధైర్యము

లండన్ జూన్ 19:— ఆంగ్ల కవిరము నుండి విశేషం ఇటుల కలిగెను:— వారనుభుగారి తానొక్కడే ఆసహాయుడై జర్మనును తలపడెను. ఆ జర్మను ప్రేమిటలన ఆతని విమానము తలకిందగుటలన చమురుకారపోయినది. కాన నతడచట దిగి నిలువచుచున్నానని భయపడినవారిని వచ్చినది. అతడే పనిని నిర్వహించగలిగెను.

సర్ జాను ఫ్రెంచిగారి లేఖ

లండన్ జూన్ 19:— సర్ జాను ఫ్రెంచిగారిటుల ప్రకటించిరి:— ఆంగ్ల యుద్ధ రంగమున మా శ్రేష్ట యును లేడు. ఫిరంగుల యుద్ధము గూడ తీవ్రముగ సాగుటలేదు. పోరాడేటందు మేము జర్మనుల కం దకముల సమీపమున ముందుగులను ప్రేర్చి 80 గజముల పిట్ట గోడను పగులగొట్టితిమి. మేము రెండుజర్మనువిమానములను కూల్చితిమి. పోలోనోకటి ఫిరంగులనల కూల్చబడినది. రెం దవదానిని మావైమానికము తలపడి కూల్చెను.

వరానువారి ప్రకటనము.

లండన్ జూన్ 19:— వరాను ఆధికారు లిటుల ప్రక ణించిరి. ఎమునలో రెడ్డిప్రాంతమున ఫిరంగుల యుద్ధములు క్రయగా జరిగినవి. న్యూకేస్టిల్ మేము చాలయిండ్లను పట్టు

కొంటిమి. రేలింగుకొంటిలలో శత్రువులు తలపడగా తలమి వేసితిమి. జర్మనులు రెండుపలాములను మోటారువల్లవివద తీసుకొనివచ్చిరి. వారు హిజాబెత్తుకు దక్షిణమున ముమ్మలను దలపడిరి మేము వారిని సారనోలి తూర్పుగా 1200 మైళ్ల వికాలముగల ప్రదేశమున ముంచును గాతిమి.

లండన్ జూన్ 19:— పారసు. బోనును లింగ్రిటీ పొలిమేరలో కొన్ని స్థలములలో రెండేసియరి కొన్ని స్థలముల లలో మూడేసి జర్మనుకందకములను మేము పట్టుకొంటిమి. చాలమందిని గూడజల్లుకొంటిమి. అని ఆధికారులు ప్రకటించిరి.

లండన్ జూన్ 19:— బెల్జియం దేశపు సేనానియరు జనరలు డి. విల్లీగారు రష్యాకు వెళ్లిరచ్చి రష్యాసేనకు కూర్చి చాల యుద్ధాచరముతో మాటలాడిరి. రష్యావారి తత్వవిశ్లేషణ వంతులు. ధైర్యమున వారి కర్వరును సాటిరాదు. వారు వెను కకు వెళ్లినను వారు భయములేదు. మేము వెనుకకు వెళ్లుటకు మగల తీరముగ శత్రువులును దాకుటకే యని మీరునమ్మువని వారోరువ్యయ సేనా సర్వాధికారి నుడివెని ఆయన చెప్పెను.

బెలియము

స్టాండర్డుమీద యుద్ధవిమానములు

లండన్ జూన్ 19:— ఆమెస్టర్డము. ఆదివారము వాడు సాయంత్రము 2 విమానములు స్టాండర్డుపై కన బడెను. అన్ని ప్రక్కలనుండియు ఫిరంగులను కాల్చిరిగాని వైమానికులు చెక్కుచెదరక పరిచిరి. వారు జర్మనులరాక నిరీక్షించుచు వాయువ్యమున నిలచిరి. రాత్రి 2 1/2 గంటల కొక వైమానికు డొక జర్మనును కాచి నేలకూల్చెను. దానిలో వదులువారు 28 గురికి మాత్రమే గాక మరి 20 మందికి గాయ ములు కలిగినది.

హాలండు బెలిజియము సరిహద్దు

లండన్ జూన్ 19:— ఆమెస్టర్డము. హాలండు బెలి జియము సరిహద్దుకు జర్మనుసేనలు విస్తారముగ ఈజరుకుపోవు చుండుటలన నాసరిహద్దు మూసివేయ బడినది. ఎలిక్ట్రిక్ ముల్లెత్తో కం వెహికులును చేయబడినది. ప్రజలు తమ ఇండ్లమీదుల గోతములతో నీళ్లుపెట్టుకొని ఇండ్లలోనే యుండ రలెనని యాజ్ఞాపించబడినది.

రుష్యా

10 జర్మను ముద్దవాకలను ఒకరవ్యనుజలాంతర్గామితాకుట.

లండన్ జూన్ 19:— పెట్రోగ్రేడువందోకను గాట్టు దుడుకు మధ్యకొక ముద్దవాకలను 10 జర్మను యుద్ధవాక లను తాకెను. ఆ జలాంతర్గామివారిపై నెల్లెయోటా రెస్కోలను వదలెను. అవి ప్రేరినధ్యముల గొప్పపొత్తిబయలు చేరగ నే జలాంతర్గామి నీటిలోనికి కనబడకుండ పోయెను. మందు గనులును జలాంతర్గామియును చాలకష్టమున కలిగించుచుండుట వలన జర్మను యుద్ధవాకలు వైర్యలినులగాపోయినవి. హిందె నుబర్త జర్మనువాకలకు నష్టము అనుజర్మను వాసులకుగరికి తగిలి మునిగిపోయినది. మరెయిక యుద్ధ వాకకు నష్టము కలిగినది. ఈ యుద్ధవాక వొకజర్మనువారి చేవుకుమరికొన్ని వాకలచే లాగించుకొని తీసికొనిపోయిరి.

షానీ సమీపమున యుద్ధము.

లండన్ జూన్ 19:— పెట్రోగ్రేడు. రష్యావొరతము వారిటుల ప్రకటించిరి. షివాలీ ప్రాంతమున జర్మనులు యుద్ధ వస్తుధులగుచున్నాడు. వారు కేనలన్నీటిని మరల సమకూర్చు కొని డబ్బి గాగియును తీరముగ దాకుచున్నారగాన రష్యా వారు గ్రామమునవలె షానీ సమీపమున ధైర్యమునుబల్చిరి.

దక్షిణ దోలిస్సా యుద్ధము.

రష్యావారు దక్షిణ దోలిస్సా సమీపమున నిజమీల ముగ పోరుచున్నారు.

రకకాయుద్ధము

రకకప్రాంతమున జర్మనులు రష్యావారి వైవిధ్యగా యువును ప్రయోగించుటకు మరిల వొకసారి ప్రయత్నించిరి.

నీస్సు యుద్ధము
నీస్సు లీరమునగుచున్న బెల్జియం జేదాబెల్జియం వర కును గల రష్యావారి కొంటలను జర్మనులు ముట్టుడించి విఫలు లైరి రష్యావారు వదిలకొలిది పోతులను ఫింగులను కట్టు కొనిరి. నీస్సుకు ఎడమ తట్టున జూరగనోదర్ద శత్రువులు నే నే సరికకముగ చేర్చి లైలువైదును నాయన వ్యాపించిరి.

అమెరికా

అమెరికా దేశీయముగ్రామి.
వైరనుగారు రాజీనామానిచ్చుట.

లండన్ జూన్ 19:— వాషింగ్టన్. దేశీయముగ్రామి వైరనుగారు రాజీనామానిచ్చిరి. వైరసిడెంటు విల్సనుగారు రాజీనామా నంగీకరించిరి జర్మనీవారికి వాయవలసినలేఖను వాయవలసినలేఖగూర్చి యభిప్రాయభేదము కలిగినందున నిటుల జరిగినది. ఆమెరికా వారి తనము వారు పుస్తకము లైరనుగారి పోర్చుగల్లము వలన కాంతవత్తును నూని యున్నారగాన జర్మనీవారి కెట్టిశిక్షయగు లేఖనుగూడ మొదటినుండియు లైరనుగారి కంగీకారముకాదు (వెసిడెంటుగారిని చిట్కలలోనింపుట లైరనుగారి కష్టము లేదుగాననే లైరనుగారు మంత్రివర్గమును విడిచిపొయిరి.

క్రాల్స్టెయిన్

రాజకీయ శాఖకు హిత్వదేశకలుగానున్న రాబర్టు లాడ్వింగుగారు క్రమానుసరించి 9వ తేదీనుండి మంత్రివర్గము వహించుదు. జర్మనీవారికి పంపబడుటలేఖవై చేర్రాబుచేసె దరు. ఈలేఖ మంత్రివర్గముచే నామోదించబడి జర్మనీవారికి పంపబడును.

లైరనుగారి విల్సనుగారికి వ్రాసినలేఖ.

మీరు యుక్తమనోవివందున నుదారభావముతో మీరు జర్మనీవారికి పంపబడుట కాలేఖను వ్రాసిరి. వాడుత మునకది దేశక్షేమమునకు భంగకరమనితోచినందున నేను మీ లో నేకీభవింపజాలను. యుద్ధములో మనదేశము దిగకుండ చేయుటయే నాసంకల్పముగుటచే నేను మంత్రివర్గముననున్న వోమికిబ్బంది కలుగునగాన నేను మానితీసితిని. లైరను గారు (వెసిడెంటువిల్సనుగారికి వ్రాసిరి.

విల్సనుగారు లైరనుగారికి వ్రాసినయత్లేఖ.

మీరు రాజీనామానిచ్చుట దౌర్భాగ్యము. నేను దానినంగీక రించుటకు చాల చింతిల్లుచున్నాను. మీనిర్బంధము వలన నంగీ కరించితిని. ఈ రెండు చురకల్లములనుండియు రాజ కార్య విర్యావాణమునం దిప్పుటివరకును మనశ్శిశ్రూయ భేదముకలుగ కుండ సాగినందుకు చాలసంతసించుచున్నాను. ఇప్పుటికైతే మన భావ మొక్కటియే. విధానములు మాత్రమే భేదించినవని (వెసిడెంటు విల్సనుగారు లైరనుగారికి వ్రాసిరి.

జర్మనీవారికి పంపబడు లేఖ నిర్ణయగుట.

ఈ లేఖ బహుభాగ త్రతో వ్రాయబడినది. జర్మనీవారు దీని కంగీకరింపనితో ఆమెరికా జర్మనీదేశముల నెయ్యయనకు కాల్చెనుగు భంగము కాలావధిలేకుండ ప్రాప్తియెను. లేఖ పూర్తి యైనది. దేశే పంపబడవచ్చునని (వెసిడెంటు విల్సను గారు నుడివిరి.

లేఖాస్వభావము, మొదటి లేఖలోని మీలేఖలో ఇట్టి మాక్కున లేకుండనే యుంచబడినది లైరనుగారు రాజీ నామానిచ్చుక పూర్వము (వెసిడెంటు విల్సనుగారు ప్రకటిం చుటకు తీర వొసంగిరి. గుయిప్టులు నొకను జర్మనులు టూరెన్తోలో కొట్టినందులకు నష్టపరిహారముగ కొంత సొమ్ము తునున లైరసిరి గాని దానివలన ఆమెరికావారి ప్రధానోద్దేశ్య మేమియును మారలేదు. ఆమెరికావారు ఏదేశమువారి వర్తక పుటోడలలో నున్నను నాని మరెయిక ధోవలో నెక్కించ కుండ వాస్తవికతతోడను జలాంతర్గామిలచే ముంచగూడ దను నదియే ఆమెరికావారి భావము.

అమెరికావారి నొకాదగము.

లండన్ జూన్ 19:— అడ్మిరాలికు సముద్రమునం దున్న నొకాదగమునందలి మొదటిభాగమునకు సేనానిగా నున్న నేను అడ్మిరలు మేయోగారు వైనుఅడ్మిరలుగా నియ మించబడిరి. ఆమెరికావారు నియమింప రలచిన ముగ్గురు వైస్ అడ్మిరలులలోను ఈయన మొదటివాడు.

జర్మనీవారినిగూర్చి అమెరికావారి భావము.

లండన్ జూన్ 19:— గాషింగ్టన్ విశేషం ప్రతీక కిటుల వ్రాసెను. రాజీ చేయక లెనను నష్ట ప్రాయము తగ్గిపోవుచున్నది. ఆమెరికావారి భావమున జర్మ నులకు లేఖలుటకు కొంటులెవేసుప్రాపుగారు దాక్తురు గను చాక్కుగారి జెర్మనుకు పంపిరి. జూన్ 16 తేదీ లోపుగా దాక్తురు నెనువార్డుగారు రాలేరు.

అప్పటివారికి అమెరికావారు తేలున పుట

అందఱు జ్యూరు 3:—మెడికల్ విజ్ఞులగునను
బాన్సింగుగారు కొంత సందేహించి మధ్యాహ్నము జర్మనీ
వారికి తేలు పంపినందున మన వారమునా ఈ దయమన
ప్రతికల ప్రకటించబడుననియు జర్మనల కిదిచేరిట్లు వారు
వ్రాయుననను నానబరితెదనియు ప్రకటించిరి

రెండుగారి రాజీనామా

అందఱు జ్యూరు 10:—మధ్యాయము. ఈవినింగుపో
న్లు ప్రతిక ఇటుల వ్రాసిరి. జర్మనీవారికి వ్రాయబడిన రెండవ
తేలులో మెడికల్ విజ్ఞులని విషయములేమట నేను హావము
తోడనే వ్రాయబడినదియు శాంతముగ చిక్కినవయట
కత్తెమునుగించబడలేదనియు మధ్యాయము వారు విన్నవృద్ధుడు
వ్రేలుగారు రాజీనామానిచ్చిందనియు చాలవాళ్ళకు నొందిరి

అర్చి

రిస్కానారు కట్టుకొనిన యుక్తనౌకను

బాగుచేయుచుట

అందఱు జ్యూరు 9:—మెడికల్ స్వేచ్ఛవారుపట్టుకొనిన
మెడికల్ మాయుడు తుక్కవారి యుద్ధకాసు మరల తెప్పించి
మనము చేయుచున్నాము.

కినిస్టాంటినుపోలియలో

ఇది జలాంతర్గామి

అందఱు జ్యూరు 7:—స్వయముగ చూచిన విలేఖరి
ఇటుల వ్రాసెను. నేను కనిస్టాంటినుపోలియ చేరితిని
ఈ దయమన రిస్కాంటుల తేలు పేరానుండి
ప్రస్తుతమునుపై పడవ నెక్కితిని. దిగువతీరపు
నకు 60 గజముల దూరమున నొక కన్వీనుపుగా నీళ్ళగుంజెన
తేలు పోవుచుండుట నాకస్మికముగా చూచితిని. నీటికి
చూచితిగా నుండుటచే నాకన్వీనుపు నీటికెదురుగా పోవు
చుండుట కాశ్చర్యపడితిని. ఈ దానిలరంగుల నీటిచాలు
వచ్చుట కకపడినది దానినిబట్టి అనియొక జలాంతర్గామియని
నేనాహించితిని. మరియొక నిమిషమునకు పెద్దస్వరతో నేనో
ప్రేరితమై నీరు ప్రభాకృతిగా ప్రేరితమైనది. యుద్ధవైరి
తలకు ప్రేరితమై ఖర్చును సుబాలనాక నీటిలో నొడుగు
చుండెను మరల ప్రేరిత ధ్వనివినబడినది. కొన్ని నిమిషముల
వరకును చిందగంజుడైన నాకాకములేగాని మరి ఏమి
యును కనబడలేదు. మూడవసారి బూర్జుతో మరల వదలబడి
తేలు అధికావల కాగ్యాలయముకడకు వారధికి తగిలింది గాని
నన్ను కలుగలేదు. తీరమున చాల కలరగముకలిగిన పోలీసు
వారును సిబ్బందిలను దిశ తెలియకుండ తుపాకు
లను గాల్చి పారెడి. ఆ జలాంతర్గామియొక్క స్థితిమహత్తరము
నీటిపై తేలి నూర్చుకొనితలన పుకాసిందినది ఒకయంద్యోగి
కావల కాదుమందెను. అని వెంటనే మరల నీటిలోనికి
పోయింది. కొండమీదను ఫీరంగు లాఫ్టామున నరంగుట
తేలు ఫీరంగులండ్లకు మందుగల్గలకు గురిపించెదగాని అది
యంతయు నిరుపయోగమే దుర్భాగమే.

అప్పుడొకావిమానములు నౌకాశ్రయముపై

బొంబులు వేయుట.

అందఱు జ్యూరు 9:—కాన్స్టాంటినుపోలియనుండి
బాకాకెట్లకు వచ్చిన పత్రము ఇటులు చెప్పిరి. గాలిపోలీలో
అప్పుడు నౌకాశ్రయముపై 9 ఆంగ్లనౌకా విమానములు
బొంబులు కేసివి ఆ బొంబులవలన 15 మంది హతమైనె. సర
కలకు నష్టము గలిగినది.

జర్మనుడలొంతర్గామి కాన్స్టాంటినుపోలియ కేగుట.

ప్రయుక్త మెజిస్ట్రేట్ నౌకలను ముంచిన 28 అను జర్మను
జలాంతర్గామి కాన్స్టాంటినుపోలియ చేరినది.

అర్చి

అర్చి యొకాకాకము ఇటలీయుద్ధవిమాన

మును నాశనము చేయుట

అందఱు జూరీ 7:—వియన్నాలో అధికారు లిటుల
ప్రకటించిరి. ప్రాద్దున నేటియానుండి వచ్చుచున్న శత్రు
అను ఇటలీ వాయుసేనా ము మైసూనా కావిమానము ఫీరంగు
లను కాల్చి నాశనముచేసింది. ఆ విమానము గున్న రిగురును
పట్టుకొనబడిరి.

అర్చి యొకాకాకము

అందఱు జూరీ 2:—చెన్న మండి విలేఖరి
మోస్కోను పోన్టు ప్రతిక కిటుల వ్రాసెను:—ఇటలీ ప్రేకి
అర్చి యొకా వారు అయిదు లక్షల మందిని పంపిరి.
ఈ సేనలో సైనికోద్యోగులనుగా నెవక 20 సంవత్సరముల
క్రితముపనికి వారని ప్రోనీతముబడినవారి సంఖ్యని నియముచిరి
వీరికి 6 వారములు యుద్ధధానము చేప్పబడిన బహుశంక
రగా నుత్తరపు లిఖ్యబడిన. (సి. ఎ. నెజెటు)

అర్చి యొకాకాకము నమ్మదారులనిన్నటిని ఇటలీ వారు
మూసివేయుట

అందఱు జ్యూరు 7:—మెడికల్ ప్రతిక ఇటుల వ్రా
యచున్నది. 12 శాతము గలవారోనే ఇటలీ వారు అర్చి యొకా
దేశపు మధ్యముల నిన్నటిని మూసివేసిరి. 163 మెల్ల దూరము
నరకట్టిరి. (సి. ఎ. నెజెటు)

అర్చి యొకాకాకము కందకములు

అందఱు జ్యూరు 9:—లుగానో సుడివీలేఖరి ఇటు
లువ్రాసెను ప్రతిక కిటుల వ్రాసెను. బాల్టీనో క్రిట్రాప్రాతి
కలలో శత్రువులు కొండలో దొంగబడిన కందకముల నుప
యోగింపచున్నారు

గ్రీకు

గ్రీకురాజు గారి దేహస్థితి.

అందఱు జ్యూరు 9:—ఏకేన్న. రాజుగారి శరీరస్థితి
బాగుపడినది. త్వరలోనే వీరికి పాక్షితి తొలగగలను.

చాలాము

జర్మనుజలాంతర్గామిలచర్య లతిదారుణములు.

అందఱు జ్యూరు 9:—చాలాము దేశపు నాకాదశాధి
కారులిటుల తీర్చారించిరి. జర్మనుజలాంతర్గామిల సహాయము
లకు వర్తక నౌకలను ముంచుట మహావాయువుగా నున్నది.

దక్షిణహిందూస్తానము

ఉదకమంకలము మధ్యపు జ్వరములు

జ్యూరు 9:—ఉదకమంకలములో మధ్యపు జ్వరము
అధికముగనండుటకు కారణము నారయటకు మధ్యపు జ్వర
ముల విషయమున ప్రత్యేక కృషిసలిపిన ప్రతిబులల చెన్నపురి
వాస్తవ్యులు పి. నారాయణ మినహగారిని ప్రభుత్వమువారు
నియమించిరి. ఆయన పోషణచేసిరి మధ్యపు జ్వరములను
కలిగించు నొక విధమగు దోమజాతి యచట విస్తారముగ
నున్నదనియు ఆజాతి చాల పెరుగుచున్నదనియు ఆయన తెలి
పిరి. ఈ పోషణలయందు చాల శ్రద్ధసహించవలయునని పెద్ద
యధికారులు మినహగారికి ప్రోత్సాహము చేయుచున్నారు.
ఈదోమలు పెరగకుండ చేయుటకు మినహగారి పరిశోధనలు
సాధకములు కాగలవు.

చెన్నపురి హైకోర్టుజడ్జి కదలి

ఉదయమండలమి జ్యూరు 9:—స్వామ్యురి సర్ శం
కరునాయుడుగారు పరిచాలించు కొనిన నందున
కాశీకండికి జడ్జి కదలికే. శ్రీనివాసయ్యంగారికి చెప్పెద
మని దొరతనమువారు తెలిపిరని తెలియుచున్నది.

బొంబాయి

మొయిలుస్తీ మరు.

బొంబాయి జ్యూరు 9:—బొంబాయినుండి టపాలను
తీసికొని అందఱుగరమునకు తిరుగుతేలియా ఆనుపాగయొడ
12 వ తేదీ శనివారమునాకు మధ్యాహ్నము. 8 గంటలకు
బొంబాయిలో బయలుదేరెను.

హిందూదేశము జపానువర్తకము.

కాగితము ప్రతికాభి ప్రాయము.

బొంబాయి జూరు 10:—జపానుకును ఇండియాకును
వర్తకసంబంధము కృత్రిమైంది. ఈసందర్భమున బొంబాయికాని
కలుప్రతకవెట్ల వాగియున్నది.—హిందూ దేశములో
జపాను వారివర్తక ప్రాబల్యముకృత్రిమగుచున్నది. అగ్గిపెట్టె
గాజు, గాజుపామానీ, పట్టుతానులు, తక్కినవెల్పియోనర
కులు విశేషముగ యెగురుతుచేయుచున్నది.

ఏవెల్ నెలలో మరకేశమునకు ౧౫,౩౩,౩౩౬ రూపాయల
అగ్గిపెట్టెలు దిగుతుతి యెగురి. ఇందులో జపాను గ్లాజర్
౪౨౨ రూపాయలని పంపినది. అనగా మొత్తములో మూడు
వంతులు. గాజు, గాజుపామానీలు ౬౦౪,౩౩౩ దిగుతుతి యై
నవి. ఇందులో జపాను 3,౨౪౦,౨౨౨ రూపాయల సరకు పంపి
నది. సాటకింగులు మున్నగుసరకు రూ.౨౧౧,౬౬౨ ల సరకు
దిగుతుతియైంది. ఇందులో ౧,౪౩,౨౨౨ రూపాయల సరకు
జపానునుండి వచ్చింది.

తరుణమున కనిపెట్టి జపాను, వర్తకమును కృత్రిమేయు
చున్నది. హిందూదేశమున కట్టిసయమును రాతీను. దివి కెన్ని
యో కారణములున్నవి.

ప్రయుజు కిమ్మిట్టి.

కరాచీ జూరీ 10:—యద్ధము పాపగిన తరువాత,
హిందూదేశములోని శత్రువులలో శత్రువులస్థితులు కట్టుకొన
బడినవి. వీరిమీద శత్రుదేశములవారిసరకులతోబాటు, తటస్థ
దేశముల వారిని, అంగ్లేసురాజ్యము క్రొందనున్న వారినికూడ
నున్నవి. ఇంగ్లండుశత్రువులలోనున్న స్థితియలకూడ నట్లే పట్టు
కొనబడినది. వీరిమీద సరకులను ఇప్పించుటకు ఒక కమ్మిట్టి
యేర్పాటుకాబడినది. కాని హిందూదేశములో. ట్రిదియేర్పాటు
యెబడదని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి అంగీకరణ సందర్భ
మున సమాధాన మిచ్చుచున్నారు. సరకులు రావలసినవారు
ప్రయుజు కమ్మిట్టి కార్యదర్శి, వర్తకసంఘము, వెలుపాటు
గార్డెను, అందఱు ఆం వాగికికొకటి.

కలకత్తా

నామనలుబానికి వారికి మూసనియులగు.

గజనవిగారికిని దావా.

కలకత్తా జ్యూరు 10:—మానసియులగు ఏ.కే గజనవి
గారివలన రు. 25,454 లు రావలెనని ఇండియా సేవలను
బాంకివారు చేసిన దావాను హైకోర్టులో స్వామ్యుమార్చి
చాదరిగారు నేడు విచారణచేసిరి. ఏ.కే. గజనవి కంపెనీ
వారికి కేసునుబాంకివారికిని కాలా ఉన్నది. గజనవి కంపెనీ
వారు నిలువసాముకన్న నెక్కువవాడుకొనిరి. అందుకుగాను
బాంకివారికి ఇయ్యవలసిన 8000 ను కట్టియున్న
బాంకివారికి 8-9-1913 వతేదీనాటికి పూర్తిగానిచ్చియుండుటకు
వాది కంపెనీవారు 10-6-1913 న) గి మొట్టు వ్రాసి ఇచ్చిరి
ఇతరులవలెనను జామినిచ్చిననుగాడ గజనవిగారి పూర్తిగ్గ
దని ఏర్పరుపబడింది. మొట్టు 10-6-1913 వకు పూర్వమీ
కంపెనీవారు బాంకివారివద్ద హెచ్చుగా వాడుకొనుటకు
అట్లు వాడుకొనిన సాముకు బాంకివారికి 100 కి 1 టి
వంతున హెచ్చుకట్టి నిచ్చుటకును సరుట్టున 100 కి ౪ కన్న
చాలకుండుటకును కంపెనీవారు రంగీకరించిరి. మీరు మాకు
రు 86843 లు ఇచ్చిన లెనవిబాంకి వారు కంపెనీ
వారికి 80-9-1913 న తెలియచేసి దాని నింపని యడిగిరి.
ప్రతివాది ఆ సాము నియ్యలేదు. 80-9-1913 మొదలు కం
పెనీవారు కొంత సాము నప్పటప్పట చెల్లించిరి. 11-9-1914 వ
తేదీకి రు 25,454 లు బాంకి దిగపడినది. వారుల కి సాము
ప్రకారము రావలెనో నాడు తెలియలేదు. గాన నే నంగీకరింప
లేదు. 80-9-18 మొదలు కంపెనీవారు చాల సాము వాం
కంపెనీని నాడు తెలిసినది. నాడు తెలియకుండ వాడును, కంపె
నీవారి కిటీవల గూడ చాలసాము పెట్టుబడిపెట్టిరి. కాన నా
పూర్తి కడలేదని కోరుట వారికి తోచినచే నేనింత ఇయ్య
వలెనో కోరుట వారు చింతించు తనిభేతనీ స్థిరపరచి గోరడ
నని జపనీగారు వ్రాతమాలమున దాఖలు చేసిరి.

అలహాబాదు

భారత ధర్మ మహామండలి సంబంధముగు దావా.

అలహాబాదు జూరు 9:—తహిర్వాగు రాజాగారు
రాజా శిశుభేగు రాయబహదూరుగారు భారతధర్మమహా
మండలి స్థాపకులగు గయానంద స్వాములవారి మీదను
కాశ్మీరు మహారాజాగారిమీదకు దక్కంగ మహారాజాగారి
మీదను కలకత్తా హైకోర్టుజడ్జి బాబూ శారదాచరణ మిత్ర
గారిమీదను, తక్కిన సంస్థానాధిపతులు జహంగీరులు ము
న్నగువారిమీదను కాశీలోదావాచేసిరి. ఈ మహామండలి హిం
దువుల కందాకిని ప్రధాన మతధర్మ ప్రతిష్ఠాపనమని తలచు
బడుచున్నది. వాదియగు రాజాగారి సంఘముయొక్క ధర్మ
క్షేత్రంలో నొక్కరుగానన్నారు. మహామండలియొక్క జమా
ఖర్చు చిత్తాలను తనిభేతనలుటకు రాజాగారికి అధికారముకల

దానిని గుర్తించుటకును అట్లుతనినట్లుగానే నేటి నా
మొత్తమును 180 గా జరుగజేయుచున్నట్లుగా నాని జరుగజేయుటకు
1 వ ప్రతివాదిని బాధ్యుని చేయవలయు ననియు నానియు
రాజాగారు కోర్టువారి కోరిక దీనిని 1 వ ప్రభుత్వమువారి
నాణ్యతాప్రమాదముని యభిప్రాయమును వాదిపొందియుండ
లేదని ప్రతివాదు లాక్షేపించిరి. ఈ గానాలో తీర్పునిచ్చుచు
సలుజడ్జి గారిని బాసిరి.

ఈదావా తీర్మానమును మహామండలికి తేలెడలేదు.
మొదటి ముగ్గురు ప్రతివాదులమీదకు తేలెడిది. ఆ ప్రతివాదు
లకు న్యాయముగా మండలిలో కట్టిపంపబడుచులేదు. 1880 వ
సంవత్సరపు 21 వ కేసును ప్రకారము నమోదుచేయబడిన
సంఖ్యలును మాత్రమే వీరు ప్రతినిధులుగా నున్నారు. సంఖ్య
ముల కాసంప్రకారము ఈ సంఖ్యలలో సభ్యుడగువానికి
దావాచేయుటకు హక్కులేదు. నమోదైన కంపెనీల విషయ
మున నాకంపెనీలపేరుమీదనే కంపెనీ కేసుల లిఖ్యులనిన
సామ్యమునూర్చుము. ఇతరులకుకంపెనీవార్యులనిన సామ్యము
నూర్చుము దావాలు జరుగలేదు గాని అసామీలపేరుమీద
జరుగరాదని నిశ్చయమైతి. ఇట్టిదావా చేయుటకు సంఖ్యము
యొక్క నిబంధన ప్రకారము హక్కుకలదని వాదులూచాస
లేదు. ఈదావా జమఖర్చులగునట్లు చేసింది. సి. పి. సి.
92 వ కేసులో చేయబడిన నిది చెల్లదు. న్యాయశాస్త్ర
పండితు యగీశ్వరమును వాదులు బడలులేదుగాన దావాను
ప్రోక్షిచేసితిని ఖర్చులనుగూడ నియోజకర్తలేదు

జర్మను పదాతిసేన.

బలము తిరిగిపోవుట.

అలహాబాదు జూన్ 9:— పునరుద్ధరణ ప్రయత్నము విలే
ఖర్చులేకపోయెను:— ఉత్తరప్రాంతాల్లో నక్కడక్కడనున్న
జర్మనుల మున్నగున నైరుతులకు ఉత్తరానగరముగలవచ్చుది
మంచితరుణము నమకముమందుకు పోవుట కారంభిం
చితిమి. మననద్దరాలమందు సామగ్రి నిజం
యొన్నదిగాని మనమంతముమకు పోయిపోయెను.
శత్రుసేను యెదిరింతుటకు తగినంత సామగ్రియు జర్మను
పదాతిసేనలేదు. ఉత్తరానగరము లేదు. వీరిబలము తిరిగి
నది. మంచికములూ ఫిరంగులను పెట్టుకొని- నికవలదు
చున్నారని లేకపోయెడల మనసేమందర ఎందుకు
పరికరము.

అగ్రాను ముద్దులలో పానువారు గిం గంటలూ
గింజుల ఫిరంగులందఱు కాల్చిరి.

చచ్చిలుగారి ఉపన్యాసము

అలహాబాదు జూన్ 9:— గర్విలుగారు దండిలో
ఉపన్యాసించుచున్న సెలవింది:— జాతీయవాదులను పత్రి
కలు ఆక్షేపించుచుండ కట్టుకట్టు చేయవలయును, మంత్రుల
చర్యల మాసార్లమెట్లుగానే గాని మరియొక్క డకు పత్రి
కలు విమర్శించునామ. అనంతరమైప్పుడు రహస్యముగ విమ
ర్శించులెను.

వీరు చెప్పిన విషయములకు కొన్ని పత్రికలు తమ
యస్సుమీరి తెలియజేయుచున్నవి పునరుద్ధరణ ప్రయత్నము లండను
విలేఖకుడు పంపినవాడు.

లాహోరు

లాహోరు కుట్రకేసు.

కమ్యూనిస్టులు విచారించుచున్నట్లు.

ఉమారావుసింగు సాక్ష్యము.

లాహోరు జూన్ 9:— లాహోరు కుట్రకేసులో నేడు
ఉమారావుసింగు చాలసేపు సాక్ష్యమిచ్చెను. అమెరికాలో
విప్లవజేయువారి స్థానములనుండి తెలుపుటకే తమ తన సా
క్ష్యమును ప్రారంభించి హిందూదేశమునకు వచ్చునపుడు రాజ
ద్రోహమును వ్యాపింపజేయుటకై దాలోచనలేన ప్రయత్నము
లనుగురించి చెప్పెను. తరువాత పంజాబులోనేనీన బండిపోటు
మున్నగువాని కట్టించుటకే సాక్ష్యము ముగిసినది.
ఇతని సాక్ష్యములో నీ క్రిందివిషయము లున్నవి:— 1911 వ
సంవత్సరము నవంబరులో నేను హిందూదేశము నుండి బయలు
దేరితిని. కొంతకాలము హావారి మాన్సిల్లాపట్టణములలోనుండిన
తరువాత 1913 వ సంవత్సరము మే నెలలో అమెరికాకు వెళ్లి
తిని. చీవాడుండి అమెరికాకు ప్రయాణముచేసినప్పుడు కొంద
రు మద్యములు సాలోహాడవచ్చిరి. 1918 జూన్ 24 వ తేదీన
నేను స్కాటెలు చేరితిని. నా పక్షమున నాంకొవారు గురు

ద్వార కమ్యూనిటీ వారు 1500 రూపాయలను భరా
తరు చేసిన తరువాత నన్ను స్త్రీయర దిగ నిచ్చినారు
నేను చాలసేపు కృతసామ్యపు పనులు చేసితిని. తరువాత,
మరదలులు అశని పక్షము వారి పరిచయము కలిగిరి
(నాబు, అహుసింగు, ములాసింగు మున్నగువారు చెప్పి
నట్లుగానే ఇతరులు ఈ పక్షమువారు చేసిన పనులను కట్టం
చెను.) 1914 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 29 వ తేదీన కొరియా
యను స్త్రీయరు మీదకు తరువాత బయలుదేరిన స్త్రీయరులమీద
చాలయంది హిందూదేశమునకు వచ్చిరి. తేనుదరము చెప్పి
పురి చేరితిమి. నేనును కొందరు స్త్రీ హిందులును
నవంబరు 2 వ తేదీన లాహోరువారు వచ్చితిమి.
మరికొందరు హైదరాబాదు సుల్తానుగారును మాజురు
సాహెబుగారును వెళ్లిరి. ఆయుధములకు సుపాదించుటకై
ఇక్కడకు వెళ్లిరి. తరువాత వేదన, శివీకరింగు, మరికొందరు
మమ్ము ప్రోత్సహించుచేసారు. "కుట్రదారులు" వాయిటికి
వచ్చెడివారు. ఎన్నియో స్థలములలో తిరిగివచ్చి రసాయన
ద్రవ్యములను పోగుచేసితిమి. జైహిందూ! భాంబులు నయార
చేయబడినవి. తరువాత నితరు ససేనామ ముగవారము బండిపో
టును గురించి వర్ణించెను. ససేనామ బండిపోటు జరిగిన ఉద
యముననే (సాక్షి) దొంగలకు కలిగిపోయిరి. తరువాత స్నాన
మునకు నడిచివెళ్లితిమి. బండిపోటును గుర్తించిన పంజాబులను
మందుగ ఇక్కడవాని చెప్పినారు ముగవారము బండిపోటు
చేసినవాని నేకమాత్రము నుండిరి. నేను ఫిబ్రవరి 19 వ తేదీన,
లాహోరువా వెళ్లితిని. కాని దిలీపసింగు మండలేకపోయిరి
ఇతరులు నన్ను ఫిరోజ్ పురమునకు తీసికొని వెళ్లు
టకై యేర్పాటుచేయబడినది. కాని అట్లుజరుగ లేదు. ఫి
బ్రవరి 19 వ తేదీన ఫిరోజ్ పురము ఆయాధికారిమీదపడి తిరుగుబా
టును ప్రారంభించుటకు నిశ్చయింపబడినది. కానినన్ను సాలోరు
వారు పట్టుకొనిరి. తరువాత నేను కొన్ని రసాయన ద్రవ్యములు
మున్నగువాని పోలీసు వారికి ఇచ్చితిని.

తరువాత ఇప్పుడు అహమద్ఖాను అత్రావరు ఉ
మారావుసింగు వాజులమున మొరట దాఖలుచేసికొనినట్లు
సాక్ష్యమిచ్చెను.

రసాయన పరిశోధకుడు పంపిర చాల రిపోర్టులను గన
గ్గుమెట్లు ఆద్యోక్తము కొద్దుగా దాఖలు చేసెను.

జైసింగు, తేనాచసింగు, కైజరసింగు, శాంతసింగు,
సందాసింగు, కలాసింగు అయినారు అమెరికా, చీనా
మున్నగు ప్రదేశములనుండి "హోసా హు" అను స్త్రీయరుమీద
వచ్చిరి. స్త్రీయరుమీద ప్రభవమువారు సభలో రాజద్రోహ
మును బోధించినట్లు వీరు సాక్ష్యమిచ్చిరి. వీరిలో ప్రాముఖ్య
మును వహించిన కొందరు మద్యములను వీరు గుర్తించిరి

అట్లనీంగును మొదలగా అత్రావర్ల నొక కాగితము వొండి
నట్లు లాహోరు నివాసితులగు బలియ సాక్ష్యముచెప్పెను.
అట్లనీంగు ఫిరోజ్ పురమునకు తమలలో నొకడు.

సభిరప్పకర్త అహుసింగుని ప్రధీసింగును పట్టుకొని
నప్పుడు, వెనగులాడి, తప్పించుకొన ప్రయత్నించిట్లు, ఎగ్గి
కూట్టివు ఇంజనీరు ఎన్. తేనాచసింగు తెలియజేసెను.

అత్రావరు నవాబుఖాను తనవాజులములో, తెలిపిన
సంగతులను, వాలీయమయ్యును, జమిందారునాథా, లంబారు
దారు నాథు, వాబిబక్షి, రి.డెవ నాబిబక్షి, జమిందారులూలు,
తులసిరాము, బాబుదాస్ ఫకీరబోగా, హాస్ ఫకీరు, ఫకీర
దీరు, ఇల్లహీము ప్రభవరము సాక్ష్యమిచ్చిరి.

కేదర నాథు, ఎట్లు పట్టుకొనబడినది. డిప్యూటీ పోలీసు
గూడరింబెండెంబు, కే. ఎస్. అబ్దులు హాకీముగారు తెలియ
జేసిరి

తాను వివాహమునకు కపుటలను వెళ్లినట్లు అహు
సింగు వాజులములో తెలిపిన సంగతిని వావామరు నివా
సి యగు పన్నా తెలియజేసెను.

అత్రావరు ములాసింగును పట్టుకొనుటకు గురించెము,
రి.డెవ పరమానందు తెలుపగా, సిహారు జమరును నొడ్డు
మీద "గభర సుందేశ్" అను పుస్తకము దొరకుటకు గురిం
చెము, ఇంపెక్టరు అలీ హైదరుఖాను రుజువుచేసెను. 1913,
14 సంవత్సరములలో ప్రకటింపబడిన గభర పత్రికలను దాఖలు
చేసి, అత్రావరులు తెలిపిన సంగతులను దృఢపరచుచున్నట్టి
యొ అమెరికాలో భాతీ ములు జరిపిన సభల వృత్తాంత
ములున్నట్టియు కొన్ని భాగములను చదివి విశిషించిరి.

జమేదారు దిల్లాసింగు తనసాక్ష్యములో యిట్లు చెప్పె
ను:— హంకార గురుద్వారములో 1913, 14 వ సంవత్సర
ములలో రాజద్రోహ సభలు జరిగినవి. ఇండియను సైనికుల
మతి విడిచిపెట్టుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి. పంజాబు కం

ట్రోన్స్మెంటులలో నొకదానియందు తెప్పి నెంబు గన్నుల సం.
దర్శించిన సందర్భమున ఫిరోజ్ నేమములలో కొందరు అహమదు
కలుగునట్లు తిరుగుచు వచ్చిరి. వీరిని నేను మాచితిని. తరువాత
నేను విచారణచేయగ కర్తవ్యసింగు వచ్చినట్లును, వీరియగు
వీరును నిసాయిలో కర్తవ్యసింగు సభచేసినట్లును తెలిసెడి.
వీరు ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీన పనియండి తీరివేయబడి వీరి ఇంటికి
పంపివేసిరి. మరునాడు వీరిలో నొకడగు లాధ్ సింగు తిరుగ
రాగా పట్టుకొనబడెను.

వైసంగతులకు ప్రవరములు కప్పెను కాల్చిలు, నుజే
దారులువాజుఖాను, భరసింగు అనిసి సాయిసాక్ష్యమిచ్చెను.

వీరితో నిరీయగి సాక్ష్యము ముగిసినది. ముద్దాయిల
కర్తవ్యసింగు, ముద్దాయిల స్త్రీయరులందఱును తప్పు స్త్రీలు
మెట్లులను పుచ్చుకొన్నా మద్యాయిల న్యాయవాదులను
కొరుగొనగా కమ్యూనిస్టుల బంధు కంగీరూచిరి. ఇది శుక
వారమునకు పుచ్చుకొనబడున.

ఆర్యమునపురు పత్రి

దొరతమువారు ప్రభులకు స్వాధీనముచేసికొనట

లాహోరు జూన్ 9:— పండిత శేఖరానుగారి జ్ఞాపకా
ర్థమై ఆర్యమునపురు పత్రికయొక్క ఒకసంచిక మార్చిలో
ప్రకటింప బడినది దీనిని పంజాబు దొరతమువారు
స్వాధీన పరచుకొరి. 15 సంచికలుగా మేనేజరు సోమ
వాయి నాకు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు గారికి దాఖలు చేసెను.

పంజాబు హిందూసభ విచ్ఛిన్నమైనది.

లెఫ్టెనెంట్ గవర్నరుగారి సమాధానము.

సిక్ఖా జూన్ 9:— పంజాబు హిందూసభ గారు సిక్ఖా
సిక్ఖాలో పంజాబు లెఫ్టెనెంట్ గవర్నరు గారికి జ్ఞాపన సమ
ర్పించగా ముల్తాను ముజఫ్ఫరుఖాన్, జూరుజిల్లాలో, మరేమి
గందరగోళములేక నెమ్మదిగనుచున్నట్లు ఏ యేర్పాటులూ
చేయబడినది విచారముగ తెలియజేసిరి. ఈ సం
దర్భమున 420 మంది ఇదివరకే కేజీలంప బడినవి.
రమారమి అయిదే సంవత్సరముల క్రితమునబడినవి. ఈ
మాకు జిల్లాలోను పోలీసువారు బలపరచబడిరి దొంగల
భయము లేకుండరక్షించు కొను నిమిత్తము ఖురా వాయుభయ
లకు ఆయాధములను తమరద్ద శిరమగొనటకు లెఫ్టెనెంట్ ఇన్స్పెక్టరు
బడినది. ఇట్లు ప్రకల్పన కలవాడ ద్వారా జామీను పుచ్చుకొన
బడినది. నేరములకు కారకలయిన చాలయంది రక్షణ గానము
ప్రొద్ద ఇతరములకు పంపి జేయబడుచున్నాను. ఈ గందరగోళ
ములు జరుగుచున్నప్పుడు ఏమేక రోగ్యగులుతమపనిని సుగమి
క్రియచేసి వారిగురించి విచారణలుజరుగుచున్నవి పరాశియై
వారిలో ముఖ్యులను పట్టుకొనవారికి జమరుతే చేసెనని
ప్రకటించితిమి ఇటీవల గందరగోళము నడిగిన ప్రదేశములో
కెన్సెన్ పురాణీయును కాపుశిండుబతు యోచనలు జరుగుచున్న
ది. పోలీసు నూపరింబెండెంబు మున్నగు జిల్లా అధికారులకు
కావలసినంతమంది పోలీసునిబిబ్బంది ఇచ్చబడినది. మళ్ళీ నేర
ములు జరుగరాదను.

సిక్ఖా

ప్రసింగు బిల్లులు

సిక్ఖా జూన్ 8:— సాధారణ సమయములలో ఇచ్చుట
నుండి స్త్రీయరులను పంపువానికి సామగ్రిపడతా, అనగా,
ఉత్తములు మూలమున పంపునపుడు ఇచ్చువ కంట్రాక్టు
యేర్పడిన పరియాలు నిరములలో ఇండియా సెక్రటరీ గారు
ద్రవ్యమిచ్చుటకు నేర్పాటుల జరుగుచుండెను. అంతకుం
తప్పగా పంపకలదినవారు తెలిగ్రాము మూలముగ పంపు
చుదురు. మొదటివానికంటె నీ ప్రవేశవారికి ఎక్కువపు
అగుచుండినది. యద్దరముచుకులచేత, ఉత్తముల మీద
పంపు ప్రాప్తులు, పది మాసదినములలో నిమ్మగ్గన ద్రవ్య
రూపము నందుటకు వీలు లేదు. అందుకల న ఇప్పుడట్టి
బిల్లులను డిఫర్డు చేర్చి గ్రాఫీకు బిల్లులు గ
(అలగ్యముగ చెప్పు తెల్లిగ్రాములు) పరిగణించుటకు
ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించివారు. ఆట్టిబిల్లులు రూపానుకు
1-1-29-32 పిల్లింగులకు నంగీకరింపబడును. తెలిగ్రాములమీద
మొదటి సామ్యు చెల్లించవలసినది రూపానుకు 1-3-27-32 వ
నంగీకరింపబడును. కవచినవారమున ఒకతెలుసానును మొదటి
సామ్యు చేలానుకే కావలసిని బిల్లులకై ప్రయోగించి ఖర్చు
పెట్టుడెను. దాని 2-వ తేదీన బరిగిని అమ్యుకమునుబట్టి కల
కత్తెవాడు ఒకతెలుసానులకు మొదలగనెడిరి.

నగరసూచన

సినిమా జూరు 9:—వాతావరణ శాఖవారు నిన్న రాత్రి 9 వ. సి. సింపులుగారి సంతకము కల వర్షము వలన పత్రికను సినిమా ప్రకటించిరి అందలి యాభివ్యక్తియను లిలుల నున్నది. వత్సర ఆమోకా వాయుభారము కలయు అనుమానము గానున్నది. హిందూదేశ సముద్రమునందలి నీటి టెన్షన్లుగూర్చి కొన్నిగణనములుగ నున్నదనిగూడ చెప్పి వచ్చును హిందూ పాత్రమున నీతికానినీతియును వర్ణనము నాలస్యముచేయుట కష్టమనియును చెప్పుచున్నది. అనుభవ లక్షణములు స్పష్టముగ కలవడ మున్నను ప్రతిపాద లక్షణ మొక్కటి మాత్రమే కలవడమున్నది. కాన దీనివలన వర్షానవధికముగ కలగ వచ్చు హిందూదేశ మంతటి వర్ష పాత్రముగూర్చి బంగారా భాగ ప్రవాహము కన్న తక్కి దియ్య సముద్ర ప్రవాహము బలహీనుగ నున్నది. (1915) ఈ సంవత్సరమునందు 1914 వ సంవత్సరమునందు వలె వర్షము లభియగ నుండకన్న వర్షములు లేకపోవు (2) తూర్పు సముద్రతీరమునందు కష్టపడకుంటే సముద్రమున వర్షము తక్కువగా నుండును.

అధికారులకునచ్చిన యుగవార్తలు

సినిమా జూరు 9:—శ్రీశ్రీయో మధ్యభాగమునందు ఆస్తియో నర్మమనెలు విద్విదియనది ఎడమకట్టు మొస్కి కావైపున తీరమున నెదిరింది. మొస్కి కా జమీన్లకు తూర్పున 16 మైళ్ల దూరములోనున్నది. నదివైపునకు రవ్వను నేరను తిరివి వేసెట్లు జర్మనులు చెప్పకొనుచున్నారు. కాని జర్మనులు నదినివాటలేదు. జూ వా న నో నీ పరుల లో రవ్వను నేరము సానిసులను పడవలు 25 మైళ్ల కు తిరిమివేయుచున్నది వాతే బిప్పుకొనుచున్నారు. కాని కొలో మియాకు పడవటిభాగమున, ఆస్తియోవారిని ముందుకు రాకుండ చేయుచున్నారు.

బాల్లి పరగణాలో యుద్ధపు స్థితిగతులందు మార్పు లేదు.

ప్రాప్త బెల్లియము రణ రంగము నందు, అక్రమముల ఉత్తర భాగమున పరాసు వారు పట్టుకొనిన ప్రదేశములకు తిరిగి సంపాదించుటకు జర్మనులు దిట్టముగ యత్నించుచున్నారు. కాని పరాసువారు ముందుకుపోవుచునే యున్నారు. 1800 గజముల దూరములోనున్న రెండు కందకములవరకు పట్టుకొనిరి. ఎయిరుబికి ఉత్తరమున జర్మనీ వారు తీరమున నెదిరించుటకు పరాసువారు వెనుకకునెట్టిరి.

ఆస్తియోవారివారు ఇంగ్లీషులు చాలప్రదేశములను పట్టుకొనుచున్నది. వీరి కంటెరినోఫును కలుగుటలేదు. ఇసోంజోవీయాద ఇటలీనేలకును, ఆస్తియో నేలకును యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఇటలీనేలు నదినివాటటువలె వీలుగ నున్న ప్రదేశముల నాక్రమించుకొనుచున్నది. ఆంగ్లిక నేన ఇది కులో నదిని చాలచోట్లదాటి తూర్పుకట్టకు స్థావరము లేపురుచుకొనుచున్నది. వైభాగమున నది రెండుకట్టలు ఇటలీనేల స్వాధీనములోనున్నది. వీరు బాల్టిక్ నోమీద పడవచ్చును. ఆదివారము రాత్రి జపీను తూర్పుతీరమునకు వచ్చి, బాంబులువేసెడిది. ఈబాంబులు ఎక్కడ తగిలిన అక్కడ నిప్పుయల్లుకొనును వీరివలన 5 గురు మరణియిరి. 40 మందికి దెబ్బలు తగిలినవి.

వారసభోర్డు అనుబిటిషు వైమానికుడు సోమవారము ఉదయమున, గెంబుకును, బ్రుస్సుకును మధ్యనొకజట్టియను ధ్వంసము చేసెను. ఇంగ్లీషులనియిన ఆరుబాంబులను వేయగా ప్రేరేరి వేల ఆరుగురు ఎత్తునండి క్రిందపడిపోయినది. జపీను లో నేడియో ప్రేరేరిది. ఈయడలువలన బ్రిటిషునిమానము తలక్రిందులై పోయినది కాని వైవరణములవలన తిరిగి తిన్నగ త్రిప్పుకొనగలిగెను. కాని శత్రుదేశములో దిగవలసివచ్చినది. అయినప్పటికి, తిరిగి యంత్రమున నడుపుకొనినొకజీతముగతిరిగిచెప్పెను.

బ్రుస్సుకుకు ఉత్తరమున నున్న విమానాలయము నిండుకొండ బ్రిటిషు వైమానికులు బాంబులకు వేసిరి. ఈనిలయమునకు నిప్పుయల్లుకొని మండిపడెను. ఇందులో జపీను ఉన్నది లేనిది తెలియదు. మంబులు చాలవైక గ్యాసింగుచినవి.

వ్యాపారమునకు తూర్పుతీరమున నున్న స్పిస్కా హేరుకు రేవుయొడ ప్రేమిసాకలు ఫీరంగులకు వేసి న వి. వైవరణము ఎదిరింది. ఇది జర్మనీవారి రేవుపట్టణము. జర్మనీ వారు పట్టణములోనుండి తిరిమివేయుచున్నది. చాలతుపాకులు, మందుపాత్ర మున్న గుర్రపుపురపట్టణమునందును, వ్యాపారము వాను విన్నవను సామంతులు టోడకు పట్టుకొని ధ్వంసము చేసిరి. దీనిని మట్టడించినవైకులు తిరుగ నురక్షితముగ స్త్రీమరులమిదికి వచ్చిరి.

గురుదాసపురము బందిపోటు కేసు.

సినిమా జూరు 9:— గురుదాసపురము బందిపోటు కేసులో తీర్పువెప్పబడినది. ఆయుధశాసనముక్రింద, 3, మొద 7 సంవత్సరముల వరకును, క్షిప్రస్మృతి ప్రకారం 7 మొదలు 21 సంవత్సరములవరకును ముద్దాయికు శిక్షవిధింపబడినది.

బాంకినోట్లను మరలనిచ్చుట.

ఇండియా మంత్రిగారంగీకరించినందున ఇండియా దొరతనమువారు బాంకినోట్లను మరల నిచ్చు పద్ధతిని తీసివేసెదరు నోట్లు. కార్యాలయమునకు ఆసామియాలెచ్చిన నోట్లుపుట్టి, ఎంత కొద్దికాలమైనను సరే ఆనోట్లురద్దుచేయు బడునుగాని మరల నింకొకరి కియ్యబడవు. ఈ పద్ధతి వలన నలిగి మిసి డాగులు పడినోట్లుండవు. క్రొత్తనోట్లే యందును: అందువలన నోట్ల వాడుక హెచ్చును ఇప్పుడు నలిగినోట్లు పుచ్చుకొనుటకు చాలమంది కష్టముండనందున నోట్లు చెల్లుబడి సుగలేదు. ఇంగ్లాండుబాంకి తెచ్చినకి నోట్లనుమరలనింకొకరి కియ్యటలేనే లేదు కాననే ఇంగ్లాండుబాంకి నోట్లనురద్దు సంగీకరించుచున్నారు. ఈపద్ధతివలన నోట్లను సృష్టించుటకుచూడ వీలుండదుగాననే ఇంగ్లాండు బాంకివారి పద్ధతివలనబడింది. కొంగనోట్లను సృష్టించువారికి నలిగినోట్లు వాడుకలోనుండుట చాలసహాయకారిగా నున్నది వారు సృష్టించినోట్లకు బాగామాపి గుర్తు. పట్టకమండ చేయుచున్నారు. ఎక్కడచూచినను మంజుబు మైననోట్లు చిక్కునప్పుడు నలిగిన నోట్లకునబడిన బాగుగా పరీక్షించువండ నెవ్వరును పుచ్చుకొనరు. బొంబాయిలో తప్ప తక్కిన అన్ని నోట్లకు నగడికచ్చేరీల కొకసారిరచ్చినోట్లను మరలనీయని పద్ధతివేటలే యములుగానికి వచ్చును. ప్రత్యేకముగ పిప్పిచీ కావలసిన కావణమున బొంబాయిలో మాత్రము కొద్దిగా నాలస్యమగును.

స్టేటుఅండు గారంటీకు రాయల్వారి మొత్తపుఅదాయముగత సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల మొదలు మే 5 తాదీఖు వరకు వచ్చినదాకంటే, ఈమాసదాదాపు 16,25,657 రూపాయలు తగినట్లుతెలియుచున్నది.

శ్రీవ్యాసరాయస్వాములవారు సిద్ధిబొందుట. కొంతకాలమునండి యశాశోగ్యస్థితియందున్న శ్రీవ్యాసరాయస్వాములవారు 6 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సిద్ధిబొందిరి. ఈ స్వాములవారికి సంస్కృతభాషయందు నిరుపమాన శ్రేష్ఠులవని తెలియుచున్నది.

రాక్షసాబ్ద నిజవైఖాంత్యపక్షమున నమి ఇనవాస రమున సుత్రాభాద్ర సంయుక్తము యువలగ్నమందు రాజమహేంద్రపురకు పరదాడినువ్వారాకువిగారుతమకుమార్తె చి|| సా|| అన్నపూర్ణమ్మను శ్రీయంత గుడిపాటి నూర్యవారాయణ రావుగారికి నిచ్చి వైభవముగా వైవాహికమహోత్సవ మొనరించిరి. ఆ యుహారకాలమున మ.రా.శ్రీ. మంత్రి నైమిడ భుజంగరావుగారు సభాగరుల నాగిర్వదిండును “వసురాయ సత్కరి”ని శ్లాఘించుచు “ఆశీర్వాదన పంచరత్నముల” జదివిరి.

గంధిగారిని దొరతనమువారు గౌరవించుట.

హిందూదేశమునందలి చిరుదముల పట్టికలో వింతవింతగా కనబడు పెద్దపెద్ద చిరుదములు ప్రభుత్వోద్యోగులకు సుదేశగా జాలకు ధనవంతులకు నియ్యబడును. తక్కిన చిరుదములు ప్రజాసేవకులుగా పనిచేసినవారికియ్యబడుచున్నవి. ఈసంవత్సర పట్టికలో వింతకనబడినది. గంధి గారికి కెయిజీ హిందూస్త్వ పతకమియ్యబడునని ఎవ్వరును తలపడలేదు చిరుదముల కాశింపకుండ దేశసేవచేసినవా రెవ్వరైన నెవ్వరైననున్నచో నట్టివారు గంధి గారుతప్ప మరియెవ్వరునుగూడ మామూలుగా నిట్టిచిరుదములొసగు సభికారము ప్రభుత్వోద్యోగుల కీదేశమున నియ్యబడినచో సర్వసామాన్యముగ వారిట్టిచిరుదములను గంధి గారివంటి వారికెప్పుడు నియ్యదలపరు. గంధి గారునిటుల సహ్యానించు నువారభావము హిందూదేశపరిపాలన భారమును ధరించినట్టి యు హైర్వమును స్వాతంత్ర్యమును అర్జులకు గౌరవించుభావనను తనకు సహజగుణమునని ఇదివరకే లోకమునకు వెల్లడించి నట్టియు మహానీయులకే కలిగియుండి యుండును. ఎటులైన నేమి ఇది గంధి గారిభువతకు చాలినది? క్షామియననేమి దేశభక్తిగలిగిన భావతీయులనుమాచి నిరంతరము కొగకొరలాడు ఆంగ్లోఇండియను ప్రతికలకిది మంచిసాక్షిభాగ (పంజాబీ)

గ్రంథస్వీకారము—శ్రీయంత మంగళూడి వేంకటేశ్వరకవికృత నిరుద్ధభారతము మా కార్యస్థానము నలంకరించిరి.

చిత్రకళ:—ఈనగరమున ఎమ్. ఎస్. శర్మగారిచే ప్రతిమానమును ప్రకటింపబడు చిత్రకళా పత్రికయొక్క మేమాసపు సంచిక మాకార్య స్థానముచేరినది. ఈసంచికయందు చాలా చిత్రములు లభింపబడినవి. వీరియన్నిటను కల్పనాశక్తి కానకచ్చుచున్నను లోకమాస్య గంధిగారి వాక్యముల సుగమును నూదించుచిత్ర మప్రతిమానము. గాంధీ గారయస్కాంతము. వారిమరయున కార్యణపాత్రులు ఉత్తమగు నుక్కుతున్నలబోలు దేశసేవకులు చిత్రమైన దేశసేవకు లాక్కరులు కాలేదు. ఇప్పటి దేశసేవకులు మనోబల విరహితులగుట చేత తమకు నచ్చలేదని గంధిగారు పల్కిన పల్కులు నూచితములు.

పట్టుపురుగులబెంచుటకు నొకక్రొత్తపద్ధతి:—పట్టుపురుగులగుడ్డను ఉదజనాన కాల్చును (హైడ్రోక్లోరిక్ ఆసాదుము). నైదు మొదలు పదిగంటలకాలము ముంచియిండ్ల నీరువలయును. ఈపనిచేసిన మీదట పది పదునైదు దినములలో గుడ్డు బ్రద్దలయి యాగులులనుండి వెలుగుకు పురుపులు మానవటి మార్గమున బెంపబడువారికంటే బల్బులుగా నుండును. నవీనపద్ధతిని వచ్చుపురువుల దారము పూర్వపురానికంటే పొడవుగాను, మెరుపుగానుండును. క్రొత్తపద్ధతి. దారము 1200 అడుగులు సాగుచున్నది. మామూలు దారము 700 అడుగులకంటే నెక్కువలేదు. ఏ.వి.సి. ని కెట్టినవాడు ‘కవాహితో’ యనునతడు “ఎయిరు కెసుకెట్టకు ఎస్పిరిమెంటు” కార్యస్థానమునకు డైరెక్టరుగానున్నాడు. వీరిపద్ధతిని నెల్లరకు తెలియపరచి, వారియిష్టాను సారముగ నుపయోగించుకొనుటకు నెలపు నొసంగి నారు. ఇట్లు తమపద్ధతిని పేటెంటు (స్వామ్యార్థ లెఖ్యరూఢము) చేయించుకొనక తన జాతీయులకెల్లరకు నుపయోక్తమగునట్లు విడుదలు వీరిస్వదేశాభిమానమున నెల్లడిచేయుచున్నది.

నోటీసు.

1915 సంవత్సరము 1 వ జూలయి లగాయితు 1916 సంవత్సరం 30 వ జూలై పర్యంతము కాగల ఒకసంవత్సర కాలమునకు, “దేవస్థానముల అచ్చు పనులను తిరుత్తుని, కచ్చినాడ, తాలూకాల అచ్చు పనులును చేయించుటకు తెండ్రు నీలుచేసికంపు కొనవచ్చును. తెండ్రుకై నిర్ణయింపబడిన ధారములపై వ్రాసికంపు కొనవలెను. కోరినవారికి ఈధారములు పంపబడును. ప్రతితెండ్రు తోసహకు 50 లు హామీగాధరారావతు చెల్లించబడవలయును. ఈతెండ్రు 1915 సంవత్సరం జూలై నెల 20 తేదినిగాని అంతకుగోగాని యాక్రింద చేవ్రాలు చేసినవారికి చేరవలయును. మరతులతో కూడియున్న తెండ్రు లాలోచింపబడవు అన్నిటికంటే తక్కువ రేటుకు ఒప్పుకొనియున్నట్టిగానిలేకమరయే యితర తెండ్రునైననుగాని అంగీకరింపవలసివట్టి ఆనశ్యకత లేదు. అంగీకరింపబడిన తెండ్రుదారు అగ్రిమెంటు వ్రాసి చేవ్రాలు చేసి యివ్వవలయును ఈ అగ్రిమెంటు నకలు సయితము, వ్రాసికొనిన వారికి పంపబడును. అంగీకరింపబడని తెండ్రుల ధర వత్తు వైకము తిరిగి యివ్వబడును.

తిరుపతి శ్రీ మహాంతుప్రయాగదాసుజీవారు
చివారణార్థ
6-6-15 తిరుపతి, తిరుమల దేవస్థానములు

మంచితరుణము

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!
6వ సంవత్సరాది సూచిక తయారైనది. 10000 పుస్తకములు బయిండునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ప్రచురమునకు ప్రకటనముల బురుగోసినవారికిను యాలస్యము చేయరాదు మెటనే వ్రాయును.
ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS' AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

Mr. Churchill on Gaging the Press.

ALLAHABAD, June 9. Mr. Churchill in his speech at Dundee suggested that the Press should not be allowed to attack the Nation's leaders. Criticism of Ministers should be confined to Parliament sitting when necessary with closed doors. Some papers are protesting against the suggestion. (A Pioneer Cable).

Situation on British Front.

F. M. Sir John French's Report.

LONDON, June 8. Field-Marshal French reports that the situation on the British front is unchanged and artillery is less active. We successfully exploded mines under German trenches in front of Ploegsteert, destroying thirty yards of parapet. We brought down two German aeroplanes, one by gun fire and the other as the result of an aerial engagement with a British aviator.

Killed in Action.

International Rugby Player.

LONDON, June 8. The International Rugby player Din Bain of the Gordons has been killed in action.

Casualty List.

LONDON, June 8. Yesterday's casualty list for Flanders contained 3,321 names, including 711 dead, besides 240 casualties in the Dardanelles.

Awarding the Triennial Gold Medal to two Women.

LONDON, June 9. The Triennial gold medal of the Royal Asiatic Society has been awarded to Mrs. Smith Lewis and her sister Mrs. Dunlop Gibson for their contributions to Sinaitic and Semitic studies.

Awarding the Public School Medal.

LONDON, June 9. Sir Hugh Barnes yesterday presented the Public Schools medal for the best prize essay on Delhi past and present to Mr. H. A. Metham at Merchant Taylor's School. He was born at Cawnpore.

FRANCE.

French Official Report.

Further French Successes.

LONDON, June 9. PARIS.—A communique says:—Severe Artillery duels took place in the regions of Aisne and Lorette. We captured more houses at Neuville and repulsed a violent attack in the Labyrinth fortifications. Two German battalions brought hastily in automobiles led a violent attack south of Hubyterne, which was repulsed, whereupon we continued to advance eastward on a front of twelve hundred metres.

German Infantry Broken up.

Half a Million French Shells in 52 Hours.

ALLAHABAD, June 9. The following are special London Cables to the "Pioneer" Newspaper.

In Northern France while local engagements keep men in good spirits we are unable to proceed with advance so auspiciously begun until our reserves of high explosive ammunition are sufficiently large. German infantry is neither strong or spirited enough to launch an attack in force. They have been so broken up that but for the strong positions of their machine gun they would be no match for men.

"Intransigent" states that during the battle of Arras the French artillery used half a million shells in 52 hours.

A Paris Communique.

LONDON, June 9. PARIS.—A communique says the French carried two and at some places three lines of German trenches on the outskirts of Bois-Le-Pretra and made numbers of prisoners.

RUSSIA.

German Battleships Destroyed and Sunk.

LONDON, June 9. PETROGRAD.—A Russian submarine attacked ten German battleships between Windan and Gotland. It fired several torpedoes and dived on hearing loud explosions. The Germans, owing to the activity of submarines and losses in the mine-field, have left in a south-westerly direction.

The German steamer "Hindenburg" has been sunk by a mine and a cruiser badly damaged. The latter was towed to a German port.

TELEGRAMS.

Russian Communique.

LONDON, June 10. PETROGRAD.—A communique says:—The Germans are developing a big battle on the Shawil front. They have re-arranged their forces and are persistently attacking in the direction of the village of Doubie. The communique adds:—"Consequently the Russians have left the village and have concentrated before Shawli."

The Russian offensive on the lower Doubissa is proceeding satisfactorily.

The Germans in the Rawka region attempted to make another attack with gas.

The battle in Galicia is raging without abatement. After most stubborn fighting at Wisznia the Russians counter-attacked and have already captured two thousand Germans and Austrians.

The attack on the Dniester against the Russian fortifications from Ugarsberg to Zbidatesen have proved abortive. The Russians capturing hundreds of prisoners and quickfiring. The enemy's forces at Zurawno, on the left bank of the Dniester have been increased and extend to the railway.

TURKEY.

British Seaplanes Drop Bombs on the Akbasch base Harbour.

LONDON, June 9. The Fishermen who have arrived in Bukharest from Constantinople state that nine British seaplanes dropped bombs on the Akbasch base harbour for Gallipoli killing and wounding fifteen soldiers and damaging stores. They saw that the German submarine 23 which sank the "Triumph" and the "Majestic" has arrived at Constantinople.

Submarine "E-11" At Constantinople.

"Eye-Witness's" Story of Torpedo Attack.

LONDON, June 9. An "Eye-witness" of the visit of Submarine "E-11" to Constantinople says:—I reached Constanza and took a boat at half-past five in the morning from Pera to Stamboul. I suddenly noticed sixty yards from the landing place a stick upright in the water moving towards the bridge. The sight was amazing, as the current was in the opposite direction. I then saw a white trail of blue-green water and guessed it was a torpedo. A moment later a shattering explosion occurred and an enormous column of water shot up, and I then saw the army transport called "Stamboul" setting by the stern. A second explosion followed amidships and nothing was visible for a few minutes but a mass of wreckage. A third torpedo hit the Customs House quay without doing any damage. There was much terrible commotion ashore, the police and soldiers distractedly firing their rifles. The submarine gleamed for a moment in the sun with an officer on the look-out and then she sank. The batteries on the hill showered the spot with shells for half an hour, but that was a sheer waste of ammunition.

HOLLAND.

The Barbarous German Submarine Warfare.

LONDON, June 9. A resolution of the association of the Dutch sea captains and officers protests against the barbarous German submarine warfare against defenceless merchantmen.

Movements of German Troops.

Frontier Between Holland and Belgium Closed.

LONDON, June 9. AMSTERDAM.—The frontier between Holland and Belgium has been closed in connection with enormous movements of German troops to Yser. Barbed electric wire has been placed along the whole frontier, and the inhabitants have been ordered to place buckets of water before their houses but to remain indoors themselves.

ITALY.

Italian Airship Destroyed.

By Austrian Seaplane.

LONDON, June 9. An official statement issued in Vienna says a seaplane shot at and destroyed the Italian airship Ferrara, which was returning from Finme in early morning. The crew of seven were captured.

The Austrian Army.

LONDON, June 9. The "Morning Post's" Berne correspondent says:—The Austrian army against Italy is expected to number half a million. The officers are mostly men rejected as unfit twenty years ago who have had hasty instruction and six weeks' experience.

All Exits from Austria Closed.

The "Messagero" says:—In 12 days' fighting the Italians have closed all exits from Austria along a frontier of 168 miles.

Austrian Trenches.

The "Central News" Lugano correspondent says:—The enemy in the vicinity of Tabino and Reveretto are using trenches cut in solid rock. ("C. and M. Gazette's" cable.)

UNITED STATES.

Mr. Bryan's Resignation.

LONDON, June 9. WASHINGTON.—Mr. Bryan, Secretary of State, has resigned. President Wilson has accepted the resignation, which is due to differences over the note to Germany. It is understood that Mr. Bryan throughout has been opposed to anything in the nature of an ultimatum to Germany as violating the peace principle for which the present Government, under his influence stands. He is leaving the Cabinet because he does not desire to embarrass the President.

TELEGRAMS.

The New Secretary.

Mr. Robert Lansing, Counsellor to the State Department automatically becomes Secretary of State from the 9th instant and will sign the Note which will be sent as approved by the Cabinet.

Mr. Bryan's Letter to the President.

WASHINGTON.—In a letter to President Wilson Mr. Bryan says:—Obedient to your sense of duty, and actuated by the highest motives, you have prepared for transmission to Germany a note in which I cannot join without violating my duty to my country. The issue involved is so momentous that my remaining in the cabinet would be as unfair to you as it would to the cause nearest my heart, namely, the prevention of war.

The President's Reply.

President Wilson has replied, deploring the resignation, which he says, he accepts with a feeling of personal sorrow, and only because Mr. Bryan insists. President Wilson dwells on his delightful association with Mr. Bryan during the past two years in which their judgments have agreed until now. President Wilson says:—"Even now we are not separated in object but only in method."

The Note to Germany.

Ready for Despatch.

The note has been drafted with unusual care, and there is reason to believe that, if an agreement is not reached, further cordial relations between America and Germany will probably be postponed indefinitely. President Wilson has announced that the note to Germany is completed and will probably be forwarded to-day.

Character of the Note.

Prior to Mr. Bryan's resignation President Wilson had authorised the statement that the general character of the note has not been modified since the first draft. That Germany promises to pay compensation for the torpedoing of the "Gulflight" has not affected the main principle for which the United States is contending, namely that Americans on board unarmed merchantmen of whatever nationality must be transferred to a place of safety before a prize is destroyed.

The States Navy.

Appointment of a Vice-Admiral.

LONDON, June 9. WASHINGTON.—Rear-Admiral Mayo, Commander of the first division of the Adriatic fleet, has been appointed Vice-Admiral. He is the first of three American Vice-Admirals to be appointed.

AMERICAN ATTITUDE TO GERMANY.

LONDON, June 9. The "Times" correspondent at Washington reports a slackening desire for compromise. Count Bernstorff has sent Dr. Gerhard to Berlin to explain the American attitude; and Dr. Gerhard can scarcely arrive before 16th June. ("C. and M. Gazette's" cable.)

GREECE.

The Greek King out of Danger.

LONDON, June 9. ATHENS.—The King's condition has improved, and it is hoped that he will soon be out of danger.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 9. The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated the 8th June. The Fighting in Central Galicia.

In Central Galicia the enemy delivered obstinate attacks on the left bank of Wisznia in the direction of Moselka 16 miles east of Przemyśl. German report claims to have driven Russians back towards the river but the enemy have not yet succeeded in crossing it though Russians admit that in Zurawno-Dnieper further south the Russians have been driven back to a position 35 miles west of Stanislaw but are holding back Austrians west of Kolomea.

In the Baltic provinces the general situation remains unchanged.

In the Western Theatre.

In the western front the enemy make desperate efforts to regain French captures north of Arras but the French continue to progress and have captured on a front of 1300 yards two successive lines of trenches. The French have also repulsed German vigorous attacks north of the Aisne.

Italians Meet with Feeble Resistance.

The Italian troops all along the Austrian frontier continue to capture positions and have met with feeble resistance. They have come in close contact with the enemy along the line of Isouza and are taking up strong positions at points most suitable for crossing while the cavalry have already crossed the river at some points and are entrenching themselves in eastern bank. The Italians occupy both banks of the river in the upper part and threaten Bolmino.

Zeppelin Raids.

Zeppelins visited the east coast on Sunday night and dropped incendiary and explosive bombs. Five were killed and 40 injured. At 3 o'clock on Monday morning a Zeppelin was destroyed between Ghent and Brussels by the British airman Warnford. He dropped six bombs on it and it exploded and fell to the ground from a height of 6000 feet. The force of the explosion caused the aeroplane to turn upside down. The pilot succeeded in righting the machine but had to make forced landing in the enemy's country.

TELEGRAMS.

However he restarted the engine and returned safely. Attack by British airmen was also made on an airship shed north of Brussels. The shed was observed to be in flames. It is not known whether any Zeppelin was inside. Flames reached a great height.

Successful Naval Raid.

A successful combined naval and military raid has been made by the British on the German port of Sphinxhaven in the east coast of Lake Nyasa. The enemy were driven out of the town and a number of rifles and military stores were captured and the captured armed steamer "Herman Von Wissman" was completely destroyed. The landing party successfully re-embarked.

Re-Issue of Currency Notes.

To Prevent Forgery and to Increase Circulation.

SIMLA, June 9.

With the approval of the Secretary of State the Government of India have decided to discontinue the practice of reissuing currency notes. In future all notes presented at a currency office will be at once cancelled, however short a time they may have been in circulation. The direct effect of this will be to diminish the number of soiled notes in circulation and so to enhance the convenience of the paper currency of the country, the great majority of people having a marked distaste for dirty paper money. The Bank of England has never practised reissue, and this had undoubtedly contributed to the universal acceptability of the Bank of England notes. The new procedure will also afford a protection against forgery, this being one of the chief reasons for its adoption by the Bank of England. Dirt is one of the forger's most useful allies, and it is a common device for counterfeit notes to be deliberately soiled or stained in order to obscure the defects of the imitation and render detection more difficult. When clean notes, being readily obtainable, form the bulk of the circulation, a dirty note is likely to have the contrary effect of arousing suspicion. Re-issue will be discontinued at once in all currency offices, except at Bombay, where there will be some little delay owing to the necessity of providing additional accommodation for the additional establishment that will be required to deal with the increased receipt of notes under the new system.

The Monsoon Forecast.

SIMLA, June 9.

The monsoon forecast was issued at Simla yesterday by the Indian Meteorological Department over the signature of Dr. G. C. Simpson. The following are its general inferences:—Of the more important factors South American pressure alone is distinctly unfavourable. Conditions in the Indian Ocean are neutral or slightly favourable, while snowfall and winter conditions are likely to exert no effect beyond delaying the arrival of the monsoon. Thus, while there are no decidedly favourable indications, the only unfavourable one, acting alone, is not likely to cause a serious deficiency. With regard to the local distribution of rainfall, a statistical examination of the data indicates that the Arabian Sea current will be weaker than the Bay current. Summary—(a) While the monsoon of 1915 may not be so good as that of 1914, there are no indications of a serious deficiency in the total rainfall. (b) The Arabian Sea current is likely to be less active than the Bay current.

CALCUTTA.

National Bank Vs. The Hon. Mr. Ghuznavi.

A Suit in the Calcutta High Court.

CALCUTTA, June 10.

At the High Court to-day Justice Chandhuri heard the suit brought by the National Bank of India Ltd. against the Hon. Mr. A. K. Ghuznavi to recover Rs 25,454. The case for the plaintiff was that by agreement made on the 10th June 1913 it was agreed between the plaintiff bank and the defendant that in consideration of the former agreeing to extend time for payment of moneys overdrawn by Messrs. A. K. Ghuznavi and Co., upon their current account with Plaintiff Bank, the defendant would pay to the Bank on the 30th September 1913 up to Rs. three lakhs, all money then due including all interest, etc., which the Bank might charge against the firm. It was further provided that no guarantee from any other person or any other security should lessen the defendant's liability for some time prior to 10th June 1913, it had been agreed between the Bank and Messrs. A. K. Ghuznavi and Co. that the Bank should allow the firm to overdraw their account on usual banking terms, interest on moneys so overdrawn being one per cent over the Bank rate with a minimum of five per cent. On 30th September 1913 plaintiff's informed the defendant that Rs. 86,343 was due. They called upon the defendant to pay. The defendant failed to do so. Since 30th September 1913 the firm had made sundry payments. On 11th September 1914 Rs. 23,434 was due. The defendant in a written statement stated that he did not know how the amount claimed had been arrived at and in consequence did not admit the same. He was informed since 30th September 1913 Messrs. A. K. Ghuznavi and Co. paid in large sums of money to plaintiff Bank and the latter allowed the firm to draw out from the Bank's large sums of money that is to say considerably in excess of the claim without the knowledge or consent of the defendant. Under the circumstances the defendant's guarantee had been discharged. In the event of the Court holding that the guarantee was not discharged then the defendant prayed that the account should be checked to ascertain what was due. Judgment was reserved.

BOMBAY.

The Mail Steamers.

BOMBAY, June 10.

The P. and O. Steamer "Arabia," with the English Mail, leaves Bombay Harbour for London at 3 P. M. on Saturday next. The Anchor line S. S. "Circassia," homeward bound, arrived at Marseilles on the 8th instant.

TELEGRAMS.

The Chance of Japan in Indian Commerce.

Taken full of Advantage.

BOMBAY, June 10.

Dwelling on the increasing commercial relations between India and Japan the "Bombay Chronicle" writes that Japan has been predominating in her exports to India chiefly in matches, glass and glassware, hosiery, silk piece goods and many other articles. As regards matches the figures for April last being the latest available indicate that out of a total importation of matches valued at Rs. 15,33,336 Japan has shipped to the value of Rs. 9,94,472 nearly three-fourths of the total supply. In glass and glassware out of a total importation to the value of Rs. 604,531 in April last Japan sent goods to the value of Rs. 3,24,817. In hosiery out of a total importation for April last valued at Rs. 211,662 Japan supplied goods to the value of Rs. 143,777. The paper concludes on the whole that Japan has taken full advantage of the opportunity that has presented itself while India has not for various reasons.

PUNJAB.

The Punjab Hindu Deputation to the L. G. MEASURES TAKEN BY GOVERNMENT.

To Put a Stop to Lawlessness.

SIMLA, June 9.

In the course of a reply to a deputation of the Punjab Hindu Sabha at Simla yesterday Sir Michael O'Dwyer gave particulars of the measures taken to restore order in the Multan, Muzaffargarh and Jhang districts. In this connection 420 persons have already been convicted, substantial sentences of imprisonment of about five years being imposed. The police in all the three districts have been strengthened. Arms licenses are being issued to respectable persons for purposes of protection. Security is being taken from bad characters. Several persons who were believed to have instigated lawlessness are being removed under the provisions of the Defence of India Act. Enquiries are being made into the conduct of such local officers as are said to have failed in the discharge of their duty in connection with disturbances. Liberal rewards have been offered for the arrest of more prominent absconders. Proposals are under consideration for quartering a substantial body of Punitive Police under a Gazetted officer in the recently disturbed areas. District staffs have been strengthened with a large force of police which will shortly become available. The prospect of any recrudescence of lawlessness should be remote.

The Martyr Number of 'Arya Musafir'.

Forfeited to Government.

LAHORE, June 9.

The Punjab Government having considered the Martyr number published in March last of "Arya Musafir" brought out in memory of the late Pandit Lekh Ram as objectionable, directed all copies of the special number to be forfeited to His Majesty. The Manager of the "Arya Musafir" on Monday handed over 36 copies which he had in stock to the District Magistrate, Lahore.

The Gurudaspur Dacoity Case.

Sentences Pronounced.

SIMLA, June 9.

In the Gurudaspur dacoity case sentences ranging from 3 to 7 years under the Arms Act and from 7 to 21 years under section 395 I. P. C., have been passed upon various members of the gang.

SOUTH INDIA.

Mr. K. S. Srinivasa Iyengar.

Offered the Vacant Judgeship.

MADRAS, June 10.

It is understood that the vacancy of a permanent Judge in the Madras High Court caused by the retirement of Justice Sir Sankaran Nair has been offered to Mr. K. S. Srinivasa Iyengar.

Ootacamund.

The Malarial Question.

OOTY, June 9.

The investigation into the malarial question which has been entrusted to Sub-Assistant Surgeon P. Narayana Menon, of Malaria fame, from Madras, has resulted in its being ascertained that the anopheles mosquito of the virulent variety is both prevalent and breeding freely in Ootacamund. As all the elements for the propagation of malaria are present in this station, the highest medical authorities are taking steps to induce Mr. Menon to persevere in his investigations. It is hoped that Mr. Menon's discoveries will result in vigorous methods to prevent the breeding of these dangerous mosquitoes.

UNITED PROVINCES.

A Rajah's Suit.

Against Swami Gayanand and Others.

ALLAHABAD, June 9.

The Subordinate Judge of Benares recently decided an interesting suit brought by Raja Sashi Sekhar Roy Bahadur, of Tahirpur, against Swami Gayanand, the organizer of the institution known as "Bharat Dharma Mahamandal," the Maharaja of Khasmir, the Maharaja of Dharbhanga, Babu Saroda Churn Mitter, formerly Judge of the Calcutta High Court, and other ruling chiefs and zemindars. The institution claims to be the chief religious organisation of the Hindus generally, and the plaintiff Raja, as a member of the Board of Trustees of the Mahamandal, prayed that it be declared by the Court that he had a right to inspect the account books of the Society, and if, on enquiry, and sum was found not to have been properly accounted for, a decree might be

TELEGRAMS.

passed against the defendant No. 1 for the same. It was contended on behalf of the defendants that, as the opinion of the Legal Remembrancer was not obtained, the suit was not maintainable. The Subordinate Judge, in the course of his judgment, held as follows:—It is not a suit against the Sri Bharat Dharma Mahamandal. It is a suit against the first three defendants. Individually the first three defendants are not personally concerned in Sri Bharat Dharma Mahamandal. They simply represent the Association which has been registered under Act No. 21 of 1880. Plaintiff, who is a member of the Society, has no right to sue under the Societies Act. The general rule is that the Corporation of a Registered Company must sue and be sued in its corporate name and cannot sue or be sued through an agent. It has not been shown that the Society's rules authorise such a suit. As this is a suit for rendition of accounts of the income and disbursements of the Bharat Dharma Mahamandal and comes within the scope of Section 92 of C. P. Code it is not maintainable, and the sanction of the Legal Remembrancer for filing this suit has not been given to the plaintiff. The suit was dismissed with costs.

SIND.

Appointment Prize Claims Committee.

Government's Reply.

KARACHI, June 10.

The Government of India have stated in reply to an inquiry on the subject that they do not propose to appoint a Prize claims Committee in India similar to that appointed in London to consider claims for release as an act of grace on the part of the crown of condemned cargo on hostile steamers seized at Indian Port. All claims should therefore be referred to the Secretary Prize Claims Committee, Board of Trade, Whitehall Gardens, London.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

A German Submarine Sunk by the British.

LONDON, June 9.

In the House of Commons to-day Mr. Balfour announced that a German submarine had been sunk and six Officers and twenty of the crew captured.

Splendid Russian Army.

A Belgian General's Favourable Impression.

LONDON, June 10.

PARIS.—The Belgian General De Witte has just returned from Russia full of enthusiasm for the Russian army which he describes as the most courageous in existence. He has no fear regarding their falling back. The Russian Chief-of-Staff said to him, "When we fall back it is in order that we may advance the better. Have no fear."

MINISTRY OF MUNITIONS.

Bills Assented to by the Crown.

LONDON, June 9.

The King has assented to the Bill creating the Ministry of Munitions.

THE NOTE TO GERMANY.

To be published in Friday Morning Papers.

LONDON, June 10.

WASHINGTON.—After conference between President Wilson and Mr. Lansing it was announced that the note was despatched in the afternoon and that it would be published in the Friday morning papers without awaiting the notification of receipt.

Astonishment at Mr. Bryan's Resignation.

LONDON, June 10.

NEW YORK.—The "Evening Post" says:—Astonishment in Washington at Mr. Bryan's resignation heightened when it became known that the note to Germany is friendly in tone merely reaffirming the original note and in no way closing way to a peaceful solution.

విజ్ఞానచంద్రికా బహుమతి నవల:— విజ్ఞాన చంద్రికానుండి నవల బహుమతి నిమిత్తమై పంపబడు నవల లన్నియు 1915 సం॥ జూలై నెల 30 వ తేదీ బుధవారం సాయంకాలము 5 గంటల లోపున నా కార్యస్థానము చేరవల యును. సోమ్రు ఆలస్యము మొదలగు కారణము లుగీతరింప బడవు.

విజ్ఞానచంద్రికా శిష్యశ్చరీమలు 1915 ఈసం॥ జూలై నెల 31 వ తేదీ శనివారమునకును పరిమిత్తపక్షము ఆసేయు అంగలూరుకుండి దక్షిణామల పంపుకొన్నందున ఈసంవత్సరము మొదలు నైపులను పరిక్షాస్థలము (Centre) లలో కొ క్రమిక జేర్చుకొనుటచేది కాన దక్షిణామలవాసులలో నెంతైనను తమ పరిక్షాస్థలమును మాన్యుకొనవచ్చును. ఆవిషయము జూలై నెల 10వ తేదీ లోగా విజ్ఞానచంద్రికా వారికి తెలిపవల యును. —కృష్ణస్వామిశర్మ.

జూ బు లు

ఇంటర్మీడియేటు, బి యె. పరీక్షలు.

మనవారిరుద్దె.

అయ్యో,

ఈసంవత్సరము రాజ్యసభాసంవత్సర మయినందుకు సంవత్సరము చక్రయుగా దాని కనుగుణముగా నడచుచున్నది. ఈసంవత్సరము బి యె. యింటర్మీడియేటు పరీక్షలలో కృతార్థులయినవారిసంఖ్య 25వ దాటలేదని వినుటకు చింతలు చున్నాము. మనదేశములో యూనివర్సిటీ పరీక్షలే జీవనాధారములుగా నున్నవి. అందువలన ధనవంతులను పేదసాధులను, కూడ ఈ పరీక్షలకు చదివి తమ బుద్ధిబలములను ధనమును గోలుపొవుచున్నారు. ఇప్పుడు సామాన్యజనులకు విద్య నభ్యసించుట చాల కష్టతరముగా నున్నది. కుటుంబసోమశుచు దుర్గమగుచున్నది. ఇట్టివానిపిల్లలు చదువుకొనవలె నన్న ఎంత వ్యయముగనో చరణము తెలిసికొనగలరు. అట్టివారు యెట్లులలో తలతాకట్టుకెట్టి ముష్టియోనష్టియో వెట్టి వారి బాలకులకు చదువు చెప్పించుననెన్న వారుపరీక్షలలో కృతార్థులగుదురని నమ్మకములేదు. గత 7,8 సంవత్సరముల నుండియు నిట్టి దుస్థితి సంభవించింది దీని నెరిగియుండిన యూనివర్సిటీ అధికారులును వారితోడ్వణము నేమియు తగ్గించక పోవుచుండుచుండిరి. రాసు రాసు కృతార్థులయిన వారి సంఖ్య తగ్గిపోవుచున్నది. ఇది విద్య నభ్యసించు వారిలోపమో, విద్య గరపువారిలోపమో తెలియరావచ్చును. ఇండియా యితర యూనివర్సిటీలలో కృతార్థులయినవారి సంఖ్య మన యూనివర్సిటీకంటె పోయ్యగానున్నట్లు కనుపించుచున్నది. మనయూనివర్సిటీ పరీక్షలలో తప్పిపోయిన వారు ఇతర యూనివర్సిటీలవల్ల వెల్లె కృతార్థులయి గౌరవము నందుచున్నారు. యూనివర్సిటీ వారికి కృతార్థులయినవారికి ను ద్యోగముల నిప్పించు బాధ్యతలేదు. అట్టిస్థితిలో యూనివర్సిటీ వారు తమ పరీక్షలను సులభముగాజేసి యెట్లుగ విద్యార్థులను, ప్యాసుచేసిన నేమిప్రయోజనము? ఇప్పుడు స్కూలు ఫయినలు పరీక్షకు వెల్లెన వారందరికి ఒక యుక్తు నిచ్చి పంపిచేయుచున్నాడు. అది ఎవరి యితర పరీక్షలకు కూడనొక యుక్తునిచ్చి పంపించును? నూత్నులు బాగారానివారు మరియొక సంవత్సరము చదువుడు. అందుకు ధనము లేని యెడల నితర వృత్తుల నేరవించెదరు. అందువలన యూనివర్సిటీ వారికిని, బాలకులకు ప్రజలకునుకూడ నుపకారము కాగలదు. ఇప్పుడాచరణలో నున్న పద్ధతిప్రకారము యీ సంవత్సరము, ఒకవిషయము (Subject) లో కృతార్థులయిన విద్యార్థి మరచటి సంవత్సరము, తప్పిపోవుట సంభవించుచున్నది. దీనివలన పరీక్షల గౌరవము తగ్గుచున్నది. విశేషించి శ్రమపడుటవలన విద్యార్థులదేహబలము ఊడిచుచున్నది. ఇల్లు గుల్లముగుచ్చును. తుదకు ఫలము చేకూరుట లేదు. కాలక్రమమున తెలివిగల యేవిద్యార్థియైనను పరీక్ష ముందర రోగిపడిపోయిపోవలసిన కాని, మరి యితర చిక్కులవలనకాని, పరీక్షలో కృతార్థులు కాలేనియెడల, సంవత్సరముల పరీక్షకు వేచియుండుట తటస్థముగుచ్చును. పరీక్షలలో తప్పిపోయినవారికి ౬ నెలల కొనసారి పరీక్షలెట్టివారికాలము వృధాపోకుండ నుండును. పేను అయిన విషయములో మరల పరీక్షించుకూడదు. వారికి ధనవస్త్రమును, శ్రమయునుకూడ లేదు. అటులచేసిన యూనివర్సిటీవారి కేమి నష్టముండునో? పరీక్షలు తప్పిపోయిన విద్యార్థులను, వారి బంధువులను ఆ నేపథ్యము చూచివాడు. వారందరు, నరత్నాభూతై, త్రోవగానక, యేమిచేయుట తోచక గుండుచున్నార. ధనవంతులకు ఈ కష్టములు తెలియక పోవచ్చును. కాని సామాన్యజనులకు, వీ కష్టపుదినములలో ఎంతకంటె కష్టము మరియొకటితోచదు. యూనివర్సిటీలలోనన్న విద్యార్థులు ఇవియన్ని యు తెలిసికొనలేదు? నాఅభిప్రాయము కాదు. వారేకారణమునో, పరీక్షలు కఠినము చేయుచున్నారు. పరీక్షలలో భ్రష్టులయినవారికి నేమి సలహాయుచ్చుటకు తోచకున్నది. వారి కుపాధి గనపరచునా చెప్పరను గానరాకున్నాడు. వారు హిందూశాస్త్రసమర్థులయిన కర్మ ననుభవించుచున్నార. అట్టివారికి సహాయముచేయు బాధ్యత మన విద్యార్థులయిన సామానులపై నున్నది. కొని ఫీరేలనో యింతవరకు వీరనువ్యయ ప్రశంసించలేదు. మన కాసనవిద్యుత సభలోని గౌరవసభ్యులయినను ఇందుకు కారణము లేమని ప్రశ్నించలేరి. వీరిని వాదించుటకు మార్గములను నేర్పాటు చేయులేరి. ఇక మనవారిరుద్దె తొలగించుటెట్లో యూనివర్సిటీవారిపాదములలోంచిచెవరు గాక. ఒక ఆంధ్రుడు.

II

హిందూదేవాలయములు.

అయ్యో,

అంగ్లేయులు హిందూదేశమును స్వాధీన పరచుకొన్న తరువాత దేశమును పరిపాలించుటలో మరీపంబుధమైన వానిలో తామింకొకవ్యము. కలుగజేసి కొనుటలేదని నియమును ననుసరించి దేవాలయముల పరిపాలనకై రాజ్యాధికారులు తమకొందరుచుకొనక ప్రజలకు సంపూర్ణికవదలివేసిరి. ప్రజలు తమకుసామర్థ్యములేకయో తగినసమర్థులయినవారేకయో గాని దేవస్థానపరిపాలనకై మూత్రము బాగుగాజరుపుట లేదను మాట యుబధముకాదు. దేశమందెచ్చట చూచినను దేవాలయపు నవుకర్లును ధర్మకర్తలును పోరాడుటయేకనబడుచున్నది. వీరుభయమును ముఖ్యముగా నవుకర్లు, ఉన్నతవ్యాయస్థానమువరకును పోరాడుటకు వెనుదీయుటలేదు. దేవదాయపు ఇనాములను తాకట్టువెట్టియో, అబద్ధిడలనగల నమ్మియో మరయో సాధనచేతనో, అర్పించిన సాత్తు వ్యాయస్థానములపాలుచేయుచునేయున్నారు. దేవాలయముల స్థితియిట్లుండుట ప్రభుత్వము వారికి తెలిసినయెప్పుడు. ఒకప్పుడువారికి తెలియక పోయిననునప్పటికైనాసన నిర్మాణ సభలో గౌరవనీయులు ప్రశ్నలరూపముగా తెలుపుచునేయున్నారు అయినను ప్రభుత్వము వారు కటకులుగా నుండుట తోచరీయము. మరేవిషయక సంబంధములలో తాము జోక్యముకలుగజేసికొనుటలేదను ప్రతిజ్ఞ ప్రభుత్వమువారుపూనినచోదేవాలయములలో జరుగుపరిపాటల విషయమైయో తమతమప్రతిపక్షరచేర్చునాదు, దేవదాయపు ఋణములనిషయమై వ్యాజ్యస్థానములయొక్కముగ ప్రభుత్వమువారు జోక్యమేల కలుగజేసికొనవలెనో తెలియవచ్చును. నేతనమిచ్చు వారొకరును, సభికారులేరి విచారణకర్తలు మరియొకరును, నుండినచో పకటెట్లు సుడమారగలవు. పూర్వమునుండియు ఆలయపునవుకర్లు ధర్మకర్తల యధికారులతో నుండి వీరువెట్టిసని భిక్షగా తలచుకొన్నంతకాలము పనిపాటలు బాగుగానే జరుగుచుండెను. కాని యిటీవల వ్యాజ్యస్థానముల తీర్పులనవట్టి దేవస్థానపుటంచెకోల ధర్మకర్తలకును దేవదాయపు ఇనాము అర్హులకును స్వాధీనమగుచుండుట వల్లను ధర్మకర్తలను నవుకర్లును తగవుపాడుకొని ప్రభుత్వము వారితో మొరలిడుకొనగా వీరు దేవదాయపు ఇనాములను కేసెలనుగామార్చి అప్పుకులకే పట్టాలిచ్చుచుండుటవల్లను నవుకర్లు ధర్మకర్తలయెడల వెల్లుభయభక్తులతో ప్రవర్తించగలగ? ధర్మకర్తలెట్లు ప్రభుత్వమువారితో తమకుగల కష్టముల చెప్పుకొన నగును. తాలూకా యధికారికిగాని మండలాధిపతికిగాని గ్రామవ్యోగములమీద నేలాటియధికారమును లేకయే ప్రభుత్వమువారు పరిపాలనచేయుట యెంతయు సరమో యాలోచించుడు. దేవాలయపు పరిపాలకులకు నవుకర్లమీద సభికారులు చూపుటకు తగుసమర్థులయినవారు యానకృతమైయున్నది. అట్టిపరుసాయము లేరట్లుచూడగా కానరావు. 1868 సంవత్సరము దేవదాయపు ఇనాములకు గానుచేసిన చట్టములో ధర్మకర్తల యధికారము నిరూపణచేసి యుండలేదు. తాలూకా మొత్తముమీద నాలుగు మూలలనుండియు నలుగురు అనెస్టే నేర్పాటు చేసి వారలకు ధర్మకర్తలమీద సవారచేయుటకు మాత్రము నియమముల నేర్పరచిరి. ధర్మకర్తలేమి చేయుగలగ? వారు నిత్య వైద్యుడిపారాధనలు చేయువారు కాదు. ఇనాముల స్వాధీనులలో నుంచుకొన్నవారు కాదు, దేవాలయపు నవుకర్లమీద సభికార మంతముండలేదు. ఇకపనులెట్లునాగగలగ? దేవదాయపు చట్టమువలన దేవాలయపు పరిపాటలు

జరుపుకొనుటకు సమర్థులు మినుచుండయేరి కానరాదు. మరి యు తాలూకాలోని అపసద్యులలో. వారెట్టివాలో, వారేమి చేయుచున్నారో, వారలెట్లు ఎవరెట్లు నియమించుకోగ, యంతయు నగవ్యవహారము. వారు తాము ఆచరణచేసి సుఖోపిం చుటకై తాముచేయువలెన పని నెన్నియో తెలిసికొనలేకున్నాం. అధికార ములులలో వెల్లుకొనుటకు సామర్థ్యము కలనో లేనో యెరికకం తెలియదు. వీరితాలూకామొక్క నాలుగు గాలనుండి యొక్కచోట కూడుకెట్లు? సంఘీభావముగా పతలు జరుపుకెట్లు? చట్టములో లేకపోయినను ప్రభుత్వమువారుమాత్రము తొంద్రపరవని కొమారుల కిచ్చుచునే యున్నారు. ఈనాతనోద్యోగముకు సమర్థుడో? యసమర్థుడో? ప్రజలకు వీనియెడల నమ్మకముకలదా యచమాట విచారించుట లేదు. ఇదియంతయును నావాల్లిధర్మముగ నున్నది ఇంకను ప్రభుత్వమువారు తమకటస్థభావమును విడవకుట విచారకరము. హిందువులు తమదేవాలయములనే పరిపాలన చేసికొన లేకున్నారు, ఇకదేశము వెల్లుపాలిపగలకు సందేహము పొడము నేమో? యెట్లు కాదు. వీరికి సామర్థ్యము కలదుగాని సమర్థులులేవు. మైదురు బోదామున్నును దేశముల నేజునది హిందువులుకారా! వారాజ్యములలో ప్రజలు తక్కినదేశములవారికంటె పోకొక్కముల ననుభవించుటలేదా? అంగ్లేయిండియాలో నైతము ముగ్ధినిపాటిల్లే లోకకలభుడు మున్నగు కాఖిలలో హిందువులు తమవలకు తామునెరుకొనుట లేదా? ప్రభుత్వమువారిజోక్యము లేకయే హిందువులు సంఘముల నేర్పాటుచేసికొని వ్యాపారముల జరుపుకొనుటలేదా? ఏర్పరహోములోగాని యధికారిలేక పతలు జరుగనేరవు. నవుకర్లకు సభికారులెడల భయభక్తులు కలిగియుండుట ముఖ్యంకమై యున్నది. ప్రభుత్వము దేవాలయములకు పరిపాలకులుగా నున్న ధర్మకర్తల కెట్టి యధికారమిచ్చుట యుచితమాయని యాలోచింపనగు. పూర్వము గ్రామములలో తెలివితేటలతో ప్రవర్తించు వెద్దమమయ్యని నాగ్రామదేవాలయమునకు ధర్మకర్తగా నియమింపగా వా నితరసంతకము వాగునోయులకే యా ధర్మకర్తకృత్యము సుక్రమించుచున్నది. అట్టికంఠముకిడు బాల్యుడైనగాని వీచ్చివాడైనగాని వాపేరుతో వానిచుట్టుకు కంకణము కట్టుకొనుచుండుట యాచారముగానున్నది. ఇట్టి యాచారమును గట్టిగాపట్టుకొని వదలనున్నచో తెలివితేటలుగల ధర్మకర్తలెట్టిదేవాలయమున కట్టిపెట్టగలగ? తెలివితేటి యసమర్థపు ధర్మకర్తలకు నవుకర్లమీద సభికారమెట్టివ్యక్తి నగును. వెట్టివానిచేలి యాకాకుండునా? కావున గ్రామములోని ప్రజలకు నమ్మకముకలిగినట్టియే సామర్థ్యముకలిగినట్టియే ఘనము మాత్రమే దేవాలయములకు ధర్మకర్తలుగా నుండుట కర్తవ్యము. గ్రామ యూనియను పంచాయితీలో అధ్యక్షుడుగాని సభ్యులుగాని యెట్లు నియమితకాలము పతలు జరుపుచుండునో అటులనే ధర్మకర్తలుకూడ ప్రజలచే నెన్నుకొనబడువారు నియమితకాలము పతలుజరుపుచు నవుకర్లమీద తగు సభికారులు చూపుటకు సమర్థులును లేర్పాటుచేసిననోగాని దేవాలయములస్థితి వారుపడనేరదు. టెంపులోకమిటి మెంపందరును తాలూకా ముఖ్యపట్టణములో వాస్తవ్యులై యుండి ధర్మకర్తలచేత నియమితకాలము పతలుజరుపుచు ధర్మకర్తలచే నెన్నుకొనబడియుండును. ఇట్టి సమర్థులయిన సేర్పరచుచు చట్టము నొకవారిని గౌరవనీయులు కాసన నిర్మాణసభలో పోషించుటకు తగుప్రయత్నములు చేయుదురు గాక.

భావంతు. బి. న్యాయవాది.

మరుమృగలకు నరప్రసాదము. దోమలు, నల్లులు, చిరులు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధలనుండి తొలగించబడుదురు. ప్రపంచప్రసిద్ధివడిన జపాను పారిచే తయారుచేయబడినది.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది
కాటోల్ పాడరు
 నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిరుమృగలు మున్నగు క్రములబుచ్చించు పురుగులను నశింపజేయుదు.
 టికె 1-కి అ. 0 5-0.
కాటోలు కట్టలు
 దోమలను, ఈగలను నశింపజేయుచు వారికోలును.
 24) కట్టలుల వెల్లె 1-కి అ. 12
 మీ ఆశునివదార్థములకు చీమలు, చిరుమృగములు మున్నగు నల్లులును, పుస్తకపేజీలను చీమిటలనుండి కాపాడును.
 ప్లేట, మైసాయిడ్ మలేరియాకోగియలు వాకుంక కాటోలు కట్టలు కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరరు.
 అన్ని కెమిస్టు గ్రూపు పాపులలో పోరకును.
 వి. అజన్ని, బినాక, జపానోవారీచే రియూనుచేయబడినది.
 నాలు ఏజెంట్లు:—
టి. హర. అందు కో
వై నాబజారు/రొడ్డు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

లోక ప్రఖ్యాతి మైన నుండు. ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము. సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే. శలనోష్ణలు, వాయునోష్ణలు, పార్శ్వపునోష్ణలు, కీళ్లపోట్లు, పక్షవాతము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతము వంటిది. సువాసనగలిగియుండును. చర్మముపై నొరచిన లోపలికి వ్యాపించి లోకలి నోష్ణలు సలుతము పోగలవు. దీనిని విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారని పంచభాషాచీటి చాచికొనిన మోసము గలుగదు. అమృతాంజనమునకు సాటివేరు లేదు.

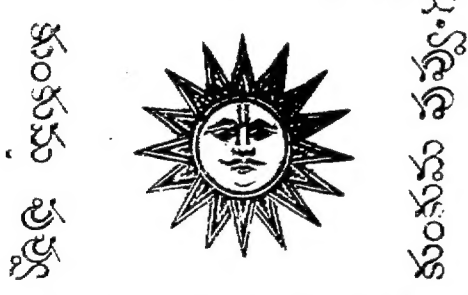
అమృతాంజనము డిపో, 109, ప్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబుసెట్టిపీధి, మదరాసు.

వనోపధి సార్వాపరిల్లా

ఇది వనోపధి సార్వాపరిల్లా వారు వ్రాసిన పుస్తకము. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికంటే కూడా పుష్టినిగలిగించును. వైద్యులకు శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును. ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో మెకవిధమైన మార్పు గనపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగువడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0. కుమ్ముకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లిత్రాగు లకు మందు; నాగవల్లిత్రైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవుముందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫననవాడి, నం. ౨. బొంబాయి. Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా రుగ్గును గమనింపును. కరస్పాండ్లు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎస్ నారాయణ అందు కంపెనీ, 21, హమ్మంపీధి, బొంబాయి.

కూష్మాండ లేహ్యము

ఈ లేహ్యం వనమూలికా సారంబులతో శాస్త్రోక్తముగా చేయబడినది. ఇది 40 రోజులు నేపించిన శుక్లనష్టము, అజీర్తి, క్షయలు, మూల శంకిలు, శుక్లవ్యాధులు, మేహాతిమ్మెరలు మొదలైన అనేక అనాథ్య రోగములను పోగొట్టి బలము, కాంతి, వీర్యవృద్ధి గలవాడై యుండును. మరియు శత్రువు లేకుండు 40 రోజులకు రెండు డబ్బాలు చాలును. డబ్బా 1-కి రూ 2-0-0 లు. లోగలతెలుము తెలిపినవానికి ఆయా రోగములకు తగిన ఔషధము సుధపడెన కలలకు పంపబడును. రోగినవానికి కేటాగు పంపబడును. మేనేజరు, సరస్వతి వైద్యశాల, మామంజూరు. కృష్ణజిల్లా.

త్రికాలదర్శన అద్దము.

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని నూకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత మునకను యోగ్యతాపత్రిములు నూకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యావాలను, తత్ఫలితములను చెలిసికొనగలరు. దూర దిశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ ములు, యుద్ధసమాచారములు, ఇతర కమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిశ్రాధలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows: వెద్ద చక్కని సీమ అద్దము (6 0 0), సీమ అద్దము (8 9 0), సామాన్య అద్దము (2 9 0).

ఉత్తరములు ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను. ఆహాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్, కరంసాద్. ఆనందమార్గము గా, కైరాజిల్లా. Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad. Via Anand. Kairy District.

బేగం సాహి స్టోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చెడుపులేక శుద్ధముగాను డుండు. చర్మము యొక్క ర్విభావమైన రంగును కాఠిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి. కల రిబిల్లలు వె ట్ట 181-0-0 వి.పి. ఖర్చు 40. ఆర్.వి. పండిట్ అంధు కంపెనీ నెం 5 బందరుపీధి మద్రాసు

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంవత్సరాలు కలుగడిచి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగ భాషలో తగినపట్టు లతో కథనవలె వర్ణిత మగును. చందాకుద్ధతి సొన్నరమునకు రమారమి 600 పుటలు) 6 సంవత్సరములు, - చందా రూ. 2-0-0. (పోస్టేజితో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సవ త్పరముచందా ముందుగ స్వీకరింకబడును. కలయువారు:—గా. హరిసహస్రత్తమరావు, ఎం. ఏ. చింతాడిపేట, మదరాసు అని వ్రాయును.

ధరలేదు. దేశ హితము పోషింజేయు. ఉచితము! ఆయు ర్వేదము. ఉచితము!! ఆంగ్ల వైద్యవిషయమందు ఆయుర్వేదపద్ధతులయం దును మనకుగల అనుభవముకల్గి నేకరింపబడిన వైద్యరహస్యభరితమైన వైద్యవిద్య అను పుస్తకము కొరువారికి ధరగాని పోషింజేగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:—రాజవైద్య నారాయణచీ కేశవచీ 20 చీవాబజార్, మద్రాసు.

నిత్యవశ్యకములు.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows: మేలైన మద్యాను (నగ్గం శేరు 1-కి 0-12), వీరే (కులములు 120) 8-4, వ్యాపారలకు మాత్రం 8-0, అరవీరే అందరికి 1-10, వి.పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కాట్యులూగు ఉచితము.

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ, తపాలవెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ 0-6-0. కలరా ప్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుడాభ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువువైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. ఈ పురుగులు శరీరములో జేరి రక్తమును శెరుపును. ఈకలరా మాత్రలు లోపల ఇమిడి వెంటనే విష పురుగుల జంప్రపారంభించి, వాంతిభేదల తగ్గించి, మూత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టి కలుగజేయును. కలరా తగిలిన వెంటనే మందు తినుట ఆవశ్యకము.

దంత మార్గము డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0-12-కి రూ. 1-2-0.

ఈ దంతమార్గము నో పండ్లు నోముటల లనచిగుళ్లుగట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించుపండును. నో టు చుండ్రుము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్ల గానుండును. సర్వసామాన్యము గ వాడుటకు దగి యున్నది.

సుఖిభోగి మాత్రలు. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 1-0-0. కొరుగు సహమేహములకు ఈమాత్రలు బాగుగపనిజేయును. ఓటిని తినుచు పుండుపడినచోట తెలమును రాయవలయును. ఇవిగ కత్తుకి మేహకారక బాధ్యములనుకూడ ఉపయోగించును. అమృతాంజనము డిపో, ఘోడ్డు, బొంబాయి. అమృతాంజనము డిపో 7, తంబుసెట్టిపీధి, మదరాసు.